

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 211. szám — 1940 szeptember 17 kedd — Ára: 12 fillér

Kormányzó Urunk diadalútja Erdélyben

A világraszóló kolozsvári ünnepség után a kormányzói pár a Székelyföldre indult, amelynek népe szintén határtalan lelkesedéssel fogadta a Felszabadítót

A Kormányzó kolozsvári szózatából: A magyar történelemnek egy szomorú korszaka lezárulóban van

Olasz csapatok sikeres előnyomulása Egyiptomban, az angolok első védelmi vonalát elfoglalták

Göring vasárnap London felé repült

Kormányzó Urunk vasárnap vult be Kolozsvárra, hol kinyitlak az erdélyi szívek, a hűséges magyar lelkek és olyan pompázó lelkes fogadtatást rendeztek, mely az erdélyi főváros történelmi multjában is példa nélkül állhat.

A dicsőséges kolozsvári nagy ünnep után szinte magától értetődő, hogy Kormányzó Urunk tovább folytatta útját Erdély területén és sorra járta a székelyföldi városokat, átkosított a repeső örömmel váró falvak népe között. A jó gazda pontosságával nézi meg visszatért javait ennek a hazának és szerbe-szamba veszi népét. Azt a népet, mely két évtizeden át hittél és isteni türelemmel várt erre a fenségesen szép látogatásra. Mit érez Erdély népe, azt leírni toll nem képes, szó kifejezni nem tudja. Milliók lelke és szíve újjong, örvend és ünnepel határtalan lelkesedése szent odaadásában. Ott, ahol elgördül gépkocsija, ott virág fakad az uton, éljen harsan az égig és imádság száll az egék felé és hull, áldott záporként hull az örömkönnny. Áldás kíséri minden pillanatát és imádság száll utána mindenütt.

Ki hitte volna, ki merte volna állítani a megpróbáltatás keserves esztendeiben, hogy ez valóság lesz egyszer, hogy megtörténik a lehetetlennek vélt történelmi esemény. Isten malmái nekünk öröltek, Isten kegye minket szeretett a megpróbáltatásban is és most Horthy Miklós, Magyarország vezére a ködlő, kéklő Kárpátok keleti vonulatának láncaig halad a nép kitörő szeretetének, hálájának és lelkesedésének megnyilvánulásai között a visszatért drága ősi földön, mely magyar volt, magyar lett újra és magyar marad örökké...

áll a kormányzó úr elé és az alábbi beszéddel köszönti:

Teleki miniszterelnök beszéde

Mint Magyarország ezidőszent első tisztviselőjének, enyém a kötelesség és e címen a magasztos jog is, hogy elsőként köszönthessem ebben a történelmi pillanatban és ezen történelmünk megszentelte helyen Magyarország országviszaszerző kormányzóját és a visszatért országgrészek népét és földjét együttesen, egységben öszszefogva.

Köszönjük Főméltóságodnak, köszönöm az egész nép nevében, hogy eljött közénk Szegedre bátran és erős hittel, köszönjük, hogy kitarított élünkön erős bizalommal és vezet bennünket.

Köszönjük e föld magyarságának azt, hogy kitarított itt apáink sírja fölött azon a földön, melyet műveltünk és munkálni akarunk és abban a levegőben, amelyről azt akarjuk, hogy gyermekeink szívják magukba.

Az egész magyarságnak széles e világon ideszáll most minden gondolata, hol fájdalmas, hol ujjongó örömmel. Az egész magyarság keblére öleli ezt a visszatért magyarságot, de magához öleli azokat a népeket is, melyek a magyarsággal együtt ezen a földön éltek, azokat, akiknek apái, nagyapái itt éltek. Én ismerem ezt a népet, Főméltóságú Uram, ez a nép jó. Öregje visszavárt, fiatalbja pedig meg fogja tanulni, hogy a magyar haza a legigazibb, a legjobb anya. Némelyek vétkeztek ez ellen a magyar anya ellen: ezeket a vétkeket megbocsátjuk és jó, de szigorú szülők is leszünk.

Ennek az országgrészeknek visszatértevel még teljesebbé válik az a ránk szállott ezeréves kötelesség, az ezeréves hivatás a Duna-medencében.

Itt fogadjuk Főméltóságoddal együtt, hogy ebben az ezeréves hivatásban fogunk élni, úgy, ahogy az magyarhoz illik.

Es most szóljanak közülünk, erdélyiek közül azok, akik itt maradtak és akik mind a megpróbáltatáson át megőrizték ezt a földet. Mondják el ők érzéseinkhez mindenképpen gyenge szavakkal annak kifejezését, ami bennünk él és amit mi, erdélyiek e pillanatban érzünk.

Gróf Bethlen György nyitotta meg a szónokok sorát

Nagy éljenzés és taps követte a miniszterelnök beszédét, amely után gróf Bethlen György, a volt Erdélyi Magyar Párt elnöke és a magyarságnak csaknem évtizeden át volt vezetője lépett diszmagyarban az emelvény elé, hogy köszöntse a kormányzót és őszinte háláját tolmácsolja mindazoknak a kormányférfiaknak, akik két évtizedes céltudatos, szakadatlan, töretlen és szívós munkával előkészítették a talajt, Teleki Pálnak és Csáky Istvánnak pedig, hogy ezt a munkát eredményesen folytatták. Köszönetet mondott a német birodalom vezérének és az olasz nemzet Ducejának is és üzenté a határon túl maradt magyar testvéreknek, hogy kezüket sohasem eresztik el, ne esüggedjenek, ne veszítsék el hitüket és tartsanak ki az ősi rögön.

A mai ünnep percei hamar elrepülnek. A kemény munka feladatainak sokasága vár ránk. A természet mostohasága miatt szűkebb lesz kenyerünk, mint más években. Sok mindent kell újra építenünk. Fegyelmzett rendben jelentkezünk munkára. Kérjük Főméltóságú Ur segítségét és várjuk parancsait. Éljen az örökkévaló magyar nemzet! Éljen Magyarország kormányzója!

Bethlen György nagyhatású beszéde után Sándor Imre püspök-helyettes a római katolikus egyház, Vásárhelyi János püspök a református, Kiss Ferenc püspök helynök az unitárius, Jánosi Andor az evangélikus egyház üdvözlését és hódolatát tolmácsolta, majd Hosszú Gyula püspök a görögkatolikus egyház nevében, Holjár Miklós pedig a görögkeleti egyház hódolatát fejezte ki. Az egyház vezetőinek beszédei alatt ismételtén zúgott fel és tartott néha percekken át a felkiáltás:

Mindent vissza! Mindent vissza!

— Éljen a magyar hadsereg!

Az erdélyi földművesek, az iparosok, a munkásság és az ifjúság szónokainak beszéde után mélyésges esend és feszült figyelem töltötte be a hatalmas tere, mert fölállott a Kormányzó Ur, hogy Kolozsvár történelmi ünnepén szóljon az egész nemzethez.

Kolozsvár nagy ünnepe

Kolozsvár, szept. 16. Évszázadra szóló felejthetetlen ünnepnapot ért meg vasárnap Erdély fővárosának hűséges magyarsága. A nap jelentősége már kora reggel külsőségekben is pazarul megnyilvánult. Zászló és virágdíszben az egész város. Lobogók, virágfüzerek díszítették a házakat, perzsa-szőnyegek az ablakpárkányokat. Kolozsvár minden rendű és rangú lakosa talpon van és ünneplőben, szinte lázas lelkesedéssel és boldog izgalmal várja azt a pillanatot, mikor Magyarország Kormányzója bevonul Kolozsvárra. Az uccák színpompás képét a felvonuló kalotaszegiek festői népviselete még jobban emelte. Nemesak Kolozsvár lakossága hullámszik az uccákon, eljöttek Erdély minden részéből küldöttségek. Budapestről az előkelőségeket három különvonat hozta. Boldog volt, aki erre a napra elmehtett Kolozsvárra...

Ott volt a felejthetetlenül szép ünnepségen József Ferenc főherceg hitvesével, Katalin hercegné asszony, Albrecht főherceg felesége, a kormány valamennyi tagja, Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke, Radvánszky Albert, a felsőház alelnöke, a volt miniszterelnökök közül gróf Bethlen István, gróf Eszterházy Mór, a diplomáciai kar, elsősorban a fegyverhatalmak képviselői. Az elő-

kelőségek száma közel ezer főre rug. Ragyogó diszmagyarok pompáznak, az előkelő hölgyek is magyar ruhában jelentek meg.

A díszemelvények a Szent Mihály templom előtt voltak felállítva. Az uccákon sorfalat álló tizezer lelkesen megéjlenzik az ismeretebb előkelőségeket, elsősorban Teleki miniszterelnököt. Az égből felhőkárpitjai egyszerre szétynilnak és ragyogó napsütés ömlik az ünneplő Kolozsvárra.

Napsütésben érkezik a Kormányzó

Örömmel látja a közönség az idő változását és szinte égijelet lát abban, hogy mire a Kormányzó megérkezik, a ragyogó napsütés fogadja Kolozsvár főterén.

Féltizenegykor mint a villanyáram fut végig a tömegben az izgalmat feszültsége, a falakat megremegtető éljenzés és taps zúg az ég felé, lassan a disztribúción elé gördülnek a kormányzói autók, az elsőből Horthy Miklós és a főméltóságú asszony száll ki, az utána jövőből ifjabb Horthy István és felesége, majd a kíséret tagjai.

Ekkor tetőfokát éri el a lelkesedés, percekig zúg az éljen és tombol az ütemes kiáltás:

— Hor-thy, Hor-thy!
Gróf Teleki Pál miniszterelnök

A kormányzó szózata

— Boldogan köszöntöm Kolozsvárról Erdély visszatért ország-részeit.

— Huszonkét évi keserves megpróbáltatás után valóravált, amiben bizni nem szüntem meg soha egy percre sem. És most, amikor végre valóban itt állhatok a szabad Erdély szabad földjén, mélyen meghat ennek a történelmi pillanatoknak a nagyszerűsége, hogy érzelmim kifejezésére alig találok méltó szavakat.

— A jelen öröme összefolyik lelkebben a múlt bánatával és feltámad benne a kérdés: hogyan is szakadhatott ránk, magyarokra, ez a szenvedés? Tiszta lélekkel felelem rá a történelem ítélőszéke előtt: Nem a mi hibánkból! Miniket sorsunk ideállított Kelet és Nyugat mesgyéjére, hazánk századokon át a romboló világtörténet országútján örökös harcok színtere volt és mialatt Európa boldog népei békés munkában gyarapodhattak és erősödhettek, a magyar örökös harcokban vérzett, pusztult és fogyott.

— Közben beszívárogtak idegen nemzetiségek, hol mert ellenség elől kellett menekülniük, hol mert itt reméltek boldogulást. Őseink nemcsak befogadták őket, hanem minden szabadságot is megadtak nekik s ezeket a szabadságjogokat törvényileg is biztosították számukra. Elnyomatásról ebben a hazában nem panaszkodhatott joggal senki — mégis ez szolgáltatott hazug ürügyet arra, hogy megcsontítsák, feldarabolják és megalázzák ezeréves hazánkat. Nem fegyver fosztott meg területeinktől, hanem az úgynevezett békeszerződés.

— De látjátok akarunk borítani ezeket a szomorú emlékekre. Ennek a felszabadult földnek a szenvedése véget ért, talán valami jó is marad utána. Hiszen tudjuk, hogy a túlságos jólét, a semmittevés, a teljes gondtalanság puhit és zülleszt testileg-lelkileg. Az elnyomás, a szenvedés és a küzdelem viszont megedzi az embert, növeli ellentálló erejét s ébrentartja benne a hazaszeretetet. Hiszem, hogy felszabadult véreink, akik ezeken a boldog napokon újjongva szórta virágait bevonuló katonáink elé, ilyen megerősödött, megacélozott testtel és lélekkel térnek meg annak a magyar hazának a keblére, amelynek hű fiait voltak a legsúlyosabb időkben is. Hogy a visszatérés a lángborult Európa közepén vér nélkül történhetett meg, — ezért most is és itt is hálás szívvel mondok új-ból köszönetet két hatalmas barátunknak: Németországnak és Olaszországnak.

— Egy szomorú korszaka a magyar történelemnek lezárulóban van. Kövessék az ünneplést a munka hétköznapjai. Mindenki vegye ki részét a munkából, a nem magyar anyanyelvűek szintén, mert aki kifogásra nem ad okot, az boldogulhat nálunk is. Velük szemben a megbékélés szelleme és a jó bánásmód fog érvényesülni, mert ugyanazt a sorsot várjuk a határokon túl maradt testvéreink részére is. Amit ígérünk, megtartjuk, mert a mi fajunk úri felfogása nem engedi, hogy valaha is leterjünk az igazság egyenes útjáról.

— Gondolatban ma itt van minden magyar.

— Őszinte, mélyen átértzett szeretettel gondolunk azokra a testvéreinkre, akik most nem tértek vissza az ősi otthonba. Kérem őket, tartsanak ki és folytassák békés munkájukat. Sorsuk felett örködjünk, Valljuk ugyan, hogy erős megpróbáltatásoknak vannak e

napokban kitéve, de hisszük, hogy kálváriájuk haladéktalanul véget ér. Hisszük, mert e nélkül a magyar-román viszony jobbrafordulása lehetetlen volna, de hisszük ezt természetesen a Magyarországon élő románság érdekében is.

— Ismerem az erdélyi faj kemény, ellenálló, küzdőképes tulajdonságait, ezért teljes bizalommal tekintek az ott felnőtt ifjakra is, akiket az új sorsfordulón a nagy nemzeti céloknak odaadó szolgálataira hívok fel a haza és egész Európa javára. Isten áldása kísérelje nemzetiünket egy boldog, dicső jövő felé.

Végül a kormányzó néhány meleg szóval köszönetét fejezte ki az elhangzott üdvözlésekért.

A Kormányzó Úr beszédét többször szakította félbe a viharos él-

Százezer ember ünnepli a Kormányzót és a honvédséget

Közel százezer ember helyezkedett el Kolozsvár útvonalain és főterén. Az embererdő az ünnepség után viharos ovációval dörögte perceként át Horthy Miklós nevét. A Szózatot énekeltek el ezután, majd megkezdődött a díszmenet.

A Kolozsvárra bevonult katonaság elvonult legfelsőbb Hadura előtt, Kolozsvár most mámoros lelkesedéssel a magyar hadsereget ünnepelte, zúgott a taps, dörögött az eljenzés az elvonuló csapatok nyomában.

A kolozsváriaknak és a Kolozsvárra besereglett „vidékieknek”,

Szászrégenben ünneplik a Kormányzót, ki visszaadta a haza földjét, az életet

Szászrégen, szept. 16. Szászrégen, a 22 éves rabságból felszabadult ősi székely város, egy hét alatt immár másodszor ébredt boldog, nagy ünnepre. Az első ünnep a felszabadító magyar honvédek bevonulása volt, ma pedig a honvédség legfőbb hadurát, Magyarorszag kormányzóját várta falai közé. A nagy ünnepre zászló, és virágdíszbe öltözött a város.

Féltíz óra után néhány perccel izgalom fut végig a tömegen. A bevonulás útvonalán disztribúció elé érkezik a gépkocsisor. Hatalmas éljenriválgás tör fel a szívekből. Meghajtják a zászlókat, a férfiak leveszik kalapjukat, a nők kendőt lobogtatnak és leírhatatlan lelkesedéssel éljenzve, a kormányzó nevét kiáltozva ünneplik az első gépkocsiból kiszálló kormányzói párt.

A zenekar rázendít a himnuszra. A kormányzó kiszáll a kocsijából, fogadja a vezénylő tábornok jelenlétét és ellép a díszszázad előtt. A Főméltóságú Asszony — aki fekete ruhában van — az emelvény előtt álló díszruhás hölgyek csoportjához megy és azok kíséretében vonul fel a díszpáholyba. A díszszázad tisztelgése után a kormányzó is elfoglalja helyét a díszpáholy egyik karosszékeiben.

Zágoni Szabó Béla, a Magyar Párt szászrégeni tagozatának el-

A Kormányzó a székelyek fővárosában, hol kilenc fejedelem járt

Marosvásárhely, szept. 16. Marosvásárhely, a Székelyföld fővárosának népe elbeszélhetetlen örömmel és lelkesedéssel fogadta a kormányzói párt.

Az egész város zászló- és virágdíszben. Minden egyes ház díszbe öltözött. Előkelő helyet foglalnak el a zászlóerdőben a német és olasz bíródalom lobogói. Az ablakokban és kirakatokban a kormányzó úr képe mellett Hitler és Mussolini arcképe.

Szeptember 17-től

APOLLO
FILMSZÍNHÉZ

Telefon: 25-09

BENJAMINO GIGLI főszereplésével:

A végzet

Szerelmi történet a kullisszák világából.
Szereplők: KIRSTEIN HEIBERG, HILDE KÖRBN.

A legújabb helyszíni felvételek honvédeink és Kormányzó urunk erdélyi diadalmos bevonulásáról.

MAGYAR VILÁGHIRADO. Előadások kezdete mindennap d. u. 5, 7, 9 órakor

jenzés, a lelkes taps és hosszú perceként át viharos lelkesedéssel ünnepelte a tömeg Magyarország kormányzóját.

A beszéd után mielőtt a katonai díszfelvonulás megkezdődött, a kormányzó megszólításával tüntette ki a kolozsvári szónokokat, majd a külföldi követekkel, attasékkkal és más előkelőségekkel beszélgetett.

Szászrégenben ünneplik a Kormányzót, ki visszaadta a haza földjét, az életet

főképpen azonban a határon túl maradt és Kolozsvárra átjött magyaroknak legnagyobb élménye a katonai díszfelvonulás volt, amely szemmel láthatóan, majdnem azt mondhatnánk, tapinthatóan érzékelte a magyar hadsereg felelmetes üttöerejét. Ez a díszfelvonulás mélyeséges meglepetést és biztosságérzetet váltott ki és ahogy a kolozsváriak mondják, ez nemcsak a magyaroknak imponált és a híre hamar átjutott a határon, annál is inkább, mert a határ Kolozsvár alatt alig három és fél kilométerre húzódik.

nőke lép a kormányzó elé, elmondja üdvözlő beszédét.

— Mámoros örömmel köszöntjük magunk között a legelső magyar embert, aki visszaadta nekünk a haza földjét, a hazát, az életet, (hosszantartó lelkes éljenzés), aki országglásával megeremeltette rendíthetetlen alapjait a magyar jövőnek.

— Dolgozni akarunk egy dicsőséges magyar jövőért, hogy a határainkon túl maradt testvéreink válláról levehessük a keresztet.

— Ebben a munkában — folytatta a szónok — barát kezét nyújtunk a velünk együttérző nemzetiségeknek, akikkel testvéri szeretettel együtt akarunk dolgozni egy mindnyájunkat magához ölelő boldog magyar hazáért.

Az üdvözlések után a csapatok a lelkes tömeg szüntelen üdvözlésgései közben vonultak el Magyarorszag kormányzója előtt. A község valóságos virágessóval árasztotta el a magyar honvédeket.

A csapatok elvonulása után a különböző magyar és szász népviseletbe öltözött küldöttségek vonultak el a kormányzó előtt.

Ezután felhangzott a Himnusz és a kormányzói pár a lelkes tömeg éljenzése közben gépkocsiba szállt és folytatta útját.

nevében, amely a történelem századai során mindig résztvevett az országépítő munkában és amely bátor, harcosszékely vitézeket adott a hazának.

— Eljen Horthy! Eljen Horthy! — hangzik fel ütemesen a beszéd után. — Eljen a magyar hadsereg! Eljen a magyar hadsereg!

Még el se csitul a tömeg, amikor magyarruhás kislány áll a kormányzói pár elé és a székely lányok háláját, hűségét és szeretetét tölmácsolja.

Jaross Béla pápai prelátus, a római katolikus egyház nevében szól.

— Marosvásárhely történelmének aranykeretes lapjai kilenc fejedelem látogatásának örömmünnepet örökítik meg — mondja többek között. — Nagy Lajos négyszer időzött a városban, Hunyadi János a vártemplomban esdekelt áldásért törökverő kardjára. A következők: János Zsigmond, II. Rákóczi György, Barcsay Akos, Apaffy Mihály, II. Rákóczi Ferenc, József császár és Ferenc József. Ez mutatja a székelyföld fővárosának jelentőségét az egész nemzet, a haza szempontjából.

— Lelkeinket még mindig a feltámadás feletti mámor fűrésztli és mindennél boldogabban áldjuk meg a pillanatot, hogy szemtől szembe állva Magyarorszag kormányzójával, könnyes szemmel megköszönhetjük felszabadításunkat Főméltóságodnak.

Farkas Jenő református esperes és Almády János unitárius esperes beszélt, ezután a magyar- és németnyelvű evangélikus egyház nevében köszöntötték a kormányzó urat, báró Apor Józsefné a magyar asszonyok nevében jelentette, hogy az erdélyi asszonyok az üldözöttes éveikben is megtartották Magyarországnak a nemzet reményét: a magyar ifjúságot.

Végül az egykori tengerészek nevében köszöntötték a kormányzó urat. Eljötték jelentkezni, hogy felajánlják ereiket az országépítés munkájához.

Ismét felhangzott az ütemes kiáltás: „Eljen Horthy! Eljen Horthy! Eljen a magyar hadsereg!” Áhítatos lélekkel énekeltek a Himnusz és ezzel véget ért a polgári fogadtatás ünnepe.

Megkezdődött a katonai díszfelvonulás. A kormányzó úr lejött a díszemelvénnyről és a díszemelvény

Vígshízház mozgó

Ma is a legvidámabb új magyar film:

Zavaros éjszaka

Főszereplők: Tolnay Klári, Pataki, Rajnay, Maklár, Billiesi és Gózon.

Honvédeink diadalmos bevonulása Máramaroszigetre, Szatmárnémetibe, Nagyváradra, Marosvásárhelyre és Kolozsvárra!

Kormányzó Urunk

mámoros fogadtatása!

előtt állt meg, onnan nézte végig a díszfelvonulást.
Közben lassan szitalni kezdett az eső. A tizezrek és tizezrek azonban tudomást sem vettek róla,

48-as zászlóval várták a honvédeket Kézdivásárhelyen

Kézdivásárhely, szeptember 16. Ragyogó napsütésben vonultak be a magyar csapatok Kézdivásárhelyre. Háromszék vármegye székhelyére. Hatalmas tömeg szorongott a város főterén. Ott várta a téren a bevonuló csapatokat Kézdivásárhelynek a szabadságharcból megmaradt és ereklyeként őrzött, golyótól szaggatott zászlaja, amelyet 1848-ban a székelly ágúöntő Gábor Aron hordott kezében. Virágos és dörgő éljenzés fogadta a bevonulás megsejtelésére érkezett vezénylő tábornokot. A díszfelvonáson elhelyezkedett tábornoknál elsőnek a kézdivásárhelyi polgárőrség parancsnoka jelentkezett, majd Bálint István alpolgármester üdvözölte megindult hangon a bevonuló magyar csapatok parancsnokát, a város katolikus plébánosa mondott ezután beszédet. A reformá-

könnyes szemekkel, mámoros lélekkel éltek most át huszonkét év minden órája álmának beteljesülését.

lus felekezetek nevében felszólaló református lelkész megrázó színekkel esett el az elnyomatás alatt szenvedett fájdalmas, szörnyű sérelmeket. Az üdvözlések elhangzása után a vezénylő tábornok emelkedett szólásra s bejelentette, hogy Magyarország kormányzójának parancsára elfoglalta csapataival Kézdivásárhelyt. Csapatok sorában képviselve van Magyarország minden vidéke katonáival. Egész Magyarország köszönti Kézdivásárhelyt. A bevonuló fegyveres honvédség és a visszatért magyarság szerencsésen kiégésztve, egymást vállvetve küzd a jobb magyar jövőért. A beszédek gyakran félbeszakította a hatalmas löveg fel-feltörő lelkes éljenzése. Az ünnepély a Szózat elnevelésével ért véget. Ezután megkezdődött a magyar csapatok díszmenete.

Sok áldozata van a román uralom utolsó napjainak

A visszakértült erdélyi részek magyar lakossága a bécsi döntéstől a magyar csapatok bevonulásáig súlyos órákat élt át. A Maniu gárdisták garázdálkodása valóságos rémuralmat teremtett. Megtámadták a magyarok házaikat, betörték lakásaikba, a berendezést összetörték és a magyar lakosságot bántalmazták.

Kolozsvárott a tüntetők összezúzták a magyar színház bejáratát, ablakait, a kórház ablakait, magyar üzletek kirakatait. A tüntetéseknél Kolozsvárott és vidékén is számos halálos áldozata van. Kolozsvárott Tyukodi Józsefet, a Magyar Párt ismert tagját a Donáth uccáról jövet két román megtámadta, kifosztotta és megverte, úgyhogy eszméletlenül terült el az uccán. Nagy Józsefnek, mert az uccán magyarul beszélt, román rendőrök karját és lábát eltörték. Hadics Lajos Radák uccán lakost, édesanyját és 19 éves leánytestvérét borzalmasan összeverték, Kovács Józsefet és Csikérdi Józsefet, akik a román hadseregben szolgáltak, mielőtt becsátották volna őket, a kasszárnyában meztelenre vetkőztették, megverték, majd összekötötték, szájkukat számmával és sárral betömtek és kidobták az uccára. Nemes Istvánt, aki hosszú ideig volt a kolozsvári román hadbírság börtönének lakója, Kolozsvár kiürítése előtt román katonák és Maniu gárdisták félholtra verték, különböző kínzásoknak vetették alá. Kiss Miklós kolozsvári vendég-

lős házaát megtámadták, lakását összetörték, úgy őt magát, mint öreg szüleit összeverték és kidobták az uccára. Péter Józsefet, mert magyarul beszélt az uccán, két rendőr bekísérte a rendőrségre, ahol egy katonatiszt összerugdosta, majd a rendőrök a felismerhetlenségig összeverték és kidobták az uccára. Nem különb a helyzet a vidéken sem. A visszavonuló román katonaság a legembertelenebb módon bántalmazta és fosztogatta a falvak magyar lakosságát. Bács községet annyira kifosztották, hogy a lakosság az éhhalálnak volt kitéve és a magyar katonaság bevonulásakor jutott élelemhez. Kiskalotán a esendőrök és katonák összelövéldözték a lakóházakat, fejszékkel bevették a magyarok házaikat ablakait, ajtóit, Nagyváradban 500 magyart elhurcolással fenyegettek meg az elvonuló románok s egy derék magyarnak, Toma Istvánnak és feleségének közelbepi és érték fejénként kifizetett 500 lei váltásdíjra voltak hajlandók elhurcolásuktól eltekinteni. Méra községet a Maniu gárdisták támadták meg, a lakóházakba belövéldöztek, a legelőkről elhajtották a marhákat és a községet több helyen felgyújtották. Kajántó községet ugyancsak kirabolták. Legszomorúbb sorsa a román hadseregben szolgáló magyaroknak volt, akiket leszerelésük után levetkőztettek, ütlegeltek s élelem és szinte ruha nélkül engedtek útnak.

Hóman miniszter: A kolozsvári egyetemet felszerelésének megcsonkítása és kifosztása ellenére is megnyitják

Kolozsvár, szeptember 16. Hóman Bálint kultuszminiszter, ki négy napja Kolozsvárott tartózkodik, a sajtó képviselői előtt a következőket mondta: — Négynapos kolozsvári tartózkodásom idején miniszteriumi munkatársaimmal együtt tanulmányoztam Kolozsvár és vele együtt egész Erdély szellemi és kulturális életének problémáit. Megállapítottam, hogy az egyetem felszerelésének megcsonkítása és egyes intézeteinek teljes kifosztása ellenére is a Ferenc József tudományegyetem legkésőbb november 1-én megkezdheti működését. Remélem, hogy október derekán megnyithatjuk az egyetemet hivatalosan, megkezdhetjük a beiratásokat és november 1-én készen állunk a tanításra. Különösen gondot kívánok fordítani itt is,

mint másutt, a tanerők alapos kiképzésére. Ami a középiskolákat és népiskolákat illeti, Erdély egész területén folyamatban van az épületek, a felszerelés és tanerők rendszeres számbavétele. Már az eddigi jelentések alapján is megállapítható, hogy iskolai épületekkel a most felszabadult terület eléggé el van látva, sőt egyes helyeken még felesleges iskolai épületek is állanak rendelkezésre. A Székelyföldön, úgy hiszem, feleslegessé vált állami épületek felhasználásával már most kiellégően meg tudjuk oldani a mező- és erdőgazdasági és egyéb szaknépiskolák problémáit. Ugyanígy ezekben az épületekben lesz megoldható a nagyon bevált téli gazdasági tanfolyamok kérdése is. Erdélyben is átkívánunk térni az állami támogatás rend-

szérére.

— A vallásügy terén — folytatta a miniszter — példaadónak tartom azt a nemes versengést és együttműködést, amelyet az erdélyi területen a különböző keresztény hitfelekezetek magyar híveinél látunk. Sokan jöhetnek ide tanulni is Magyarországról. Meggyőződésem, hogy a felekezeti békét e részen semmiféle veszedelem nem fenyegeti. Remélem, hogy a gör. katolikus és gör. keleti egyházrészről sem fog semmiféle zavaró momentum felmerülni. A hitfelekezetekkel és a román nemzetiséggel szemben bennünket semmiféle ellenséges érzés, vagy megtorlás nem szándékozik vezetni. Biztosítani kívánjuk kulturális működésük szabadságát, népi műveltségük zavartalan fejlődését, de a leghatározottabban megköveteljük a magyar állam-

Közép- és kereskedelmi iskolai füzetek, író- és rajzszerek legnagyobb raktára
a
„MÉLIUSZ”
könyvkereskedésben.

eszméhez való teljes és fenntartás nélküli hűséget.

Olasz előnyomulás Egyiptomban

GENF, szeptember 16. (NST.) A hétfőn délelőtt megjelenő svájci lapok angol forrásra való hivatkozással megállapítják, hogy az olaszok folytatják sikeres előnyomulásukat Egyiptomban. Maga a Reuter Iroda is beismeri, hogy a libiai határvidéken az egész

angol-olasz front mozgásba jutott. STOCKHOLM, szeptember 16. (Német TI.) Az olasz csapatok a londoni rádió jelentése szerint Sollumtól hét mérföldnyire délre elfoglalták Bernut. (MTI.)

Olasz hadijelentés az előnyomulásról

Az olasz főhadiszállás 101. közleménye: Előőrseink elfoglalták Sollumot és tovább nyomultak előre. Mintegy ötven ellenséges harcokosít és páncélosit elpusztítottunk. A visszavonuló ellenséges osztagok több rakományt felgyújtottak és igen súlyos veszteségeket szenvedtek légi erőnk hathatós tevékenysége következtében. Egyik légi alakulatunk bukóbombázással támadást intézett a máltai Hal Far repülőter ellen és pontos találatokat ért el a légvédelmi berendezésekben és a hangárépületekben. Hatalmas robbanás volt megfigyelhető és azt követően nagyarányú tűzvész kitérőre.

Az ellenséges vadászok elkerülték, hogy harcba becsatkozzanak kísérő vadászgépeinkkel, de megtámadták „Picchiattelli” gépeinket, amelyek ellentámadásba mentek át és egy ellenséges repülőgépet lelőttek, egy másikat súlyosan eltaláltak. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára.

A Földközi-tenger keleti részén gyorsnaszádak elszállítottak egy ellenséges tengeralattjárót. Egy olasz légi alakulat ellenséges cirkálóval támadott meg és közepes átmérőjű bombával telibe talált.

Az angolok első védelmi vonala áttörve...

Róma, szept. 16. Az egyiptomi határon megindult nagyarányú hadműveletek állanak az olasz közvélemény érdeklődésének központjában. A támadó hadműveletekről csak a hétfői hivatalos jelentés számol be. Az olasz jelentések is hangsúlyozzák azonban, hogy heves harcok vannak folyamatban, amelyeknek máris jelentős eredménye van.

Politikai szempontból utalnak arra, hogy Olaszország nem engedheti meg, hogy Egyiptom területé az angolok számára támpont legyen Libia ellen és ez a terület megszakítsa a közvetlen összeköttetést Olaszország és a keletafrikai olasz birodalom között. Illetékes olasz körökben azonkívül nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy nincs szándékukban hozzányulni Egyiptom függetlenségéhez és az olasz és az egyiptomi nép közötti termékeny együttműködést akarnak létrehozni. Katonai szem-

pontról Solium elfoglalása az angolok első védelmi vonalának áttörését jelenti. Az angolok másik védelmi vonala, amely felé az olaszok előnyomulnak, Sidi Bareninál kezdődik. Ez az elsőnél még erősebb. A harmadik legerősebb Marsa Matrunál húzódik. Az olasz csapatok jelenleg sziklás, steppes vidéken nyomulnak előre.

A Lavoro Fascista berlini tudósítója szerint a tengelyhatalmak jelenleg az angol birodalmi rendszer három sarkpontját fessegetik. Az egyik London, amelyet a német bombázók egyre jobban megfosztanak minden katonai jelentőségétől, a második Egyiptom — Suez, amely ellen olasz támadás indult meg, harmadik a Gibraltár, amelyre az érdeklődést Serrano Suner berlini utazása terelte rá. De nincs messze az a nap, amikor az angol védelmi rendszernek ez a harmadik, főbenjáró fontosságú pontjára is sor kerül.

Német hadijelentés angliai célpontok bombázásáról

BERLIN, szeptember 16. A véderő főparancsnoksága közli:

Szeptember 15-én és 16-ára virradó éjszaka igen rossz időjárási viszonyok mellett tovább folytattuk London ellen a megtorló repüléseket. Harci repülőgépek dokk- és kikötőberendezéseket támadtak meg, a bromleyi gázműveket nagyméretű bombával találták el, egy olajraktárt felgyújtottak és Woolwichban, valamint más városrészekben találatokat értek el a pályaudvarokon, valamint hadászati fontos ipari berendezéseken. Ezeknek a tá-

madásoknak során heves légi harcokra került sor. A doveri és a portlandi kikötőberendezéseket — ahol egy olajtelep kigyulladt —, valamint a southamptoni repülőgépgyárakat bombákkal árasztottuk el.

Hadirepülőgép-kötelékek éjszakai támadást intéztek Liverpool és Birmingham ellen. Itt is sok tűz keletkezett.

Az angol repülőgépeknek azt a kísérletét, hogy az elmúlt éjszaka a birodalom fővárosát megtámadják, meghiúsítottuk. Nyugat-Németország né-

HUNGÁRIA
filmszínház
Telefon: 24-71. szám.

Ma d. n. 5, 7 és 9 órakor UTOLJÁRA
FERNAND GRAVEY fészereplésével a

Rajongás

U F A Világhíradó
A legújabb MAGYAR HIRADOBAN
HONVÉDEINK BEVONULASA:
MAROSVÁSÁRHELY és KOLOZSVÁRRA

Hány városában bombák estek lakómegevedekre. Ez alkalommal egy helységben több ház összeomlott és egy iskola kigyulladt. Két polgári személy meghalt, többen megsérültek. A légelhárító tüzérség és az éjszakai vadászgépek egy-egy repülőgépet lelőttek.

Göring vasárnap éjjel London fölé repült

Berlin, szept. 16. (Német TL.) Mint ismeretes, Göring birodalmi tábornagy északfranciaországi hadiszállásról személyesen irányítja a német légi erők támadásait Anglia ellen. Göring főhadiszállása egy normandiai kis helységben van. Itt adja ki parancsait a főparancsnok a repülőrajoknak az Anglia elleni támadásokra és a birodalom, valamint a megszállt területek megvédésére. Vasárnap éjjel London fölé repült egy új minilajú bombavető gépen. Ő maga ült a kormánykerékénél. A repülőgépet védelmet elutasította, csupán azt

A haditengerészet kikötővédő és előőrszolgálatának sikerült a La Manche-csatorna partjánál három ellenséges repülőgépet lelőni. Az ellenség összes vesztesége vasárnap 79 repülőgép volt. Negyvenhárom repülőgépetünk hiányzik. (MTL)

engedte meg, hogy gépét két romboló gép kísérje, az egyik jobbról, a másik balról mögötte.

A birodalmi tábornagyon visszatérésekor látszott, hogy erős benyomást tett rá a légítámadások rendkívüli hatása. Visszatérése után ezeket mondta: Örülök, hogy ilyen fegyverrel tettem légi erőnket. Lengyelországban, Norvégiában és a nyugati harctéren a döntő csapást vele mértük az ellenségre, de az Anglia ellen vívott harcunkban is a légi erők lesz a legélesebb kardunk.

Négy légi erőd egy nap alatt Londonban

LONDON, szeptember 16. (Reuter.) Londonban délután 5 órakor rendelkeztek el a negyedik légi erődöt. Röviddel a szíriánai üvöltése után a légelhárító gépek heves tüzelésbe kezdtek. Az alacsonyban szálló felhők közül pedig a levegőben harsoló repülőgépek gépfegyverkattogását lehetett hallani. A negyedóra hosszat tartó támadás alatt

többek között a London közelében levő raktárakra is esett két hatalmas robbanóerejű és több gyújtóbomba. Ezután hosszabb szünet következett be, majd egymásután több hatalmas robbanást lehetett hallani. A negyedik támadás alatt több nagy robbanóerejű bomba hullott a város északi negyedére is.

Zugolódnak London szegényebb rétegei

Newyork, szeptember 16. (Német Távirati Iroda.) A Newyork Times szerint London szegényebb néprétegei ijesztenő növekvő mértékben veszítik el bizalmukat a nyilvános légvédelmi óvóhelyek biztonságában. A légi erődök idején Kelet-London lakosai szörnyen állanak éhezve és fázva a földalatti vasút legmélyebb pontjain és mind többen követik példájukat. A hatóságok a legszigorúbban megtiltották, hogy riadó idején a földalatti vasútvonalakra meneküljön a lakosság, de semmit sem tehetnek ez ellen. A londoni iparvidékek lakossága, amelyek a légi támadások következtében hajléktalanokká váltak, a lap szerint mind fenyegetőbben követelik, hogy a kormány boicsássa a hajléktalanok részére a nyugati városrészek módosabb lakóinak lakásait, minthogy azok tulajdonosai megengedhetik maguknak

a biztos vidéki tartózkodást és lakásukat lezárták. Azt követelik a munkások, hogy a légi erődök következtében elmaradt munkabérikat ne vonják le bérükből. (MTL)

Oslo, szeptember 16. (Német TL.) A „Fritz Volk” című lap „Bukás fele” felirattal cikkében vizsgálja Anglia helyzetét. A lap szerint semmi kétség az iránt, hogy Anglia közeledik a bukáshoz. A londoni alvilág megmozdult, kétségbeesett és társadalmilag elnyomott tömegek jönnek elő az égi ipari negyedekből és fosztogatnak. Az elnyomott népek vér- és könnyáradatában felépült brit birodalom most lassanként vérbe és könnybe bukik alá. Ha befejeződött az angolok erőszakos uralmának bukása, új nap virrad Európára. Ez a nap — fejezi be a cikk — az igazságosság, béke és rend diadala lesz. (MTL)

Románia „nemzeti legionárius” állammá lett

Hét vasgárdista került Bukarest, szeptember 16. Vasárnap reggel királyi dekrétum jelent meg, amelyben I. Mihály elrendelte, hogy a román állam — nemzeti legionárius állammá lett. A legionárius mozgalom az egyedüli elismert mozgalom. Antonescu tábornok a román, nemzeti, legionárius állam vezetője és egyben a legionárius nemzet főnöke. Horia Sima a legionárius mozgalom parancsnoka.

Antonescu kormányába gárdához, amelyben megállapította: „Mihály király az ifjú nemzedék királya, akit minden fia a keblébe zárt. Legyünk méltók a haza megmentője, Antonescu tábornok bizalmára. Meg kell kezdenünk a komoly kemény életet és a jövőben ki kell küszöbölünk minden kaland kísérletét.”

Tegnap hazaérkezett Romániába a külföldre menekült vasgárdisták utolsó csoportja, közöttük Codreanu felesége és leánya is. A hazatérőket a vasgárda díszkülönítményes, ünnepléses fogadtatásban részesítette.

Visszaadják a román csapatok által elrekvirált vagyontárgyakat

Bukarest, szeptember 16. (NST.) A román vezérkar közleménye figyelmezteti a Magyarországnak visszaidőzt területek lakosságát, hogy mindazokat a vagyontárgyakat, amelyeket a román csapatok elrekviráltak, szeptember 25-től kezdve a román-magyar vegyesbizottság visszaszolgáltatja tulajdonosaiknak.

Bukarest, szeptember 16. (NST.) A román vezérkar közleménye figyelmezteti a Magyarországnak visszaidőzt területek lakosságát, hogy mindazokat a vagyontárgyakat, amelyeket a román csapatok elrekviráltak, szeptember 25-től kezdve a román-magyar vegyesbizottság visszaszolgáltatja tulajdonosaiknak.

Gumicsizmák javítását olcsón vállalom Réti, Plac u. 42.

Horia Sima szöveget írték a vas-

A magyar honvédség nyomában Pillanatképek az Erdélybe bevonuló honvédség utjáról

Dés, szeptember 16. Mikor ezeket a sorokat írom, már két nap és két éjszaka, szakadatlan sorban, végeláthatatlanul vonulnak keresztül a honvédcsoportok Dés uccáin. Csodálatos, lenyűgöző látvány, amint a nagyszerű dunántúli legények döngő léptekkel masíroznak, a tüzérek kilométer hosszú oszlopai dübörögnek, a motorosok, s egészségügyi, élelmezési és más egyéb csapatok járművei zakatolnak a városban, egy pillanatil sincs nyugalom, állandóan sűrű tömegek állanak az utcákon, éljeneznek kiabálnak, lelkesednek. Román legények állanak mellettem, jellegzetes nagykarimájú, csücskös szalmakalapjukban. Némán nézik a felvonulást, egyszerre az egyik lekopja a kalapját, meglengti a honvédek felé, nagyot rikkant: És ezekre mondták, hogy nincs katonájuk!

Kiderült, hogy a környékbeli román falvak legényei bejöttek a városba, — hogy megállapítsák, tényleg olyan kevés és olyan gyengén felszerelt-e a magyar hadsereg, mint ahogy nekik mesélték. Amikor már két nap óta szakadatlanul jöttek az újabb s újabb csapatok, ágyúk, motorok, járművek, belőlük is kitört a lelkesedés, őket is magával ragadta az a nagyszerű látvány, amit a bevonuló honvédségünk nyújt. Csupa erős, izmos, napbarnított arcú, szép szál legények, a felszerelésük tökéletes, mindegyikük olyan rendes és tiszta, mintha skatulyából vették volna elő. Szokatlan látvány lehetett ez erre, mert akadtak tamaskodók, akik megtapogatták a löszerszámokat és csodálkozva állapították meg, hogy valódi bőrből valók és egytől-egyig mind egyforma, nem százfélől összeszedett holmi.

A HADSEREG, MELY NEM ERŐSZAKKAL HÓDÍT

A kivonuló románok mindenütt azzal ijesztették a románlakta falvak lakosságát, hogy a magyarok erőszakoskodni fognak, nyomban felakasztanak mindenkit, aki nincs kedvékre, elviszik az élelmet, sőt a ruhaneműeket is, mert ők éhesek és rongyosak. Ezért a román lakta községekben sok helyütt bezárkóztak az emberek, legfeljebb a padlásablakból lesték, mi történik a bevonuló laskor. De amikor látták, hogy senki sem történik semmi baja, barátságos szóval üdvözölnek mindenkit, aki kimerészkedik az utcára, akkor lassanként előjöttek a házakból és amikor arról is meggyőződtek, hogy még a szénát is magukkal hozzák a katonák a szekereken, akkor végleg feloldódott a félelem.

A HONVÉDSÉG SZÍVE

Minél beljebb hatol honvédségünk Erdély területére, annál nagyobb tömegeket hódít meg pusztán azzal az erővel és méltósággal, amely minden egyes honvéd szeméből sugárzik. De ugyanakkor jóság és megértés is száll ezektől a szemektől a visszacsatolt területek minden lakója felé. Aki ezt meglátja, lelkes hívővé válik ennek a hadseregnek, amely tud fegyver nélkül is hódítani, de ha kell ellenállhatatlan erővel is tud érvényt szerezni a nemzet akaratának. De nemcsak fegyvere és tekintélye, szíve is van a magyar honvédségnek. Amint egyre beljebb és beljebb nyomulnak Erdély földjére, annál nagyobb csoportokban tudunk visszafelé a román hadseregből elbocsájtott emberek, akik a visszacsatolt területeken laknak. Kivétel nélkül meztelen, a legtöbb kabát nélkül, csak rongyos ingben és még rongyosabb nadrágban, teljesen kiéhezve jelentkeznek a honvédség legelső csapatánál. Nem kérdezik román nemzetiségű-e, vagy nem, kap jó melegételt, ugyanazt, amit a honvédség s kap ruhát, útravalót s útnak indítják a faluja felé.

UTOLSÓ EMLÉKEK

A kivonulók nem tudnak úgy távozni, hogy valami emléket ne hagyjanak maguk után. Csak nagyon kevés helyen történik minden incidens nélkül a 22 éves megszállás megszüntetése. Majdnem mindig akadnak közöttük, akik igyekeznek még egy utolsó kellemetlenséget okozni. Nem komoly dolgok, mert könnyen helyrehozhatók, éppen ezért értelmetlen dolgok. Beszterce-Naszód megyében például a pisztrángban dús patakokba kézigránátot do-

báltak, úgyhogy hosszabb időre lehetlenné tevék a pisztránghalászatot, a környék szegény népének ezt a jövedelmet hajtó foglalkozását. Annál furcsább a helyzet, mert ebben a megyében a román többség él a falvakban és éppen ez a legszegényebb réteg éri meg a saját katonaságának meggondolatlanságait. Egy szilágy megyei községben majdnem közelharca került a sor — egy írógép miatt, amelyet a járásbíró vezetője magával akart vinni, de a gépiró kisasszony ott a helyszínen hiteles számlával igazolta, hogy a gép állami tulajdon, tehát a bícsi döntés értelmében most már a magyar államot illeti. A község jóérzésű román lakói szerelték le az erőszakosságra is kész hivatalfőnököt és a már indúlásra kész tehergépkocsiról nagy diadallal vitték vissza az írógépet a járásbírószágra. Kolozsvárott a kórházat ürítették ki olyan alaposággal, hogy a beteget leemelték az ágyról, s a földre fektették és elvitték az ágyat mindenestől. Ezekhez hasonló kisebb-nagyobb esetek tarkítják a visszavonuló román katonaság és hivatalos személyek útjait.

Azok a rém-mesék, amelyeket a románok még az utolsó pillanatban is terjesztenek a bevonuló magyarokról, sok kisebb, a világtól távolos faluban, valósággal halálraijesztik a lakosságot. Szintén Beszterce-Naszód megyében történt az egyik csöpp, hegyoldalon fekvő román faluban, hogy amikor a honvédek fogadására nagy zsúrtól a faluszelelén várakozó háromtagú küldöttséget leartak fényképezni, a ráirányított géptől annyira megrémültek, hogy kettő térdreesve könyörgött az életéért, a harmadik pedig eszeveszette menekülni kezdett abban a hitben, hogy valami fegyver csöve elé került. Egy másik eldugott román községben a bíró jelentkezett a honvédcsoportok parancsnokánál és íjeden adta elő, hogy náluk nincs semmi élelmiszer, nem tud többet átadni a katonaságnak, mint 8 üveg sört és három doboz konzervet. Azt hitte, tréfálnak vele a honvédek, amikor a parancsnok meghívta ebédre az egész falu minden emberét, de annál jobb étvágyal falatoztak, amikor már meggyőződtek, hogy nem történik semmi bajuk. Akkor bevallotta, hogy van bizony a faluban még vagy 50 doboz konzerv is, de nagyon mélyreásták hogy a kivonuló katonaság el ne vigye. Amikor pedig honvédek is ott gyacsorára való élelmiszert is elhagytak nekik, keresztet vetett a bíró, a parancsnok köpenyének szélét csokolgatta és ameddig láttuk ott állt a faluja szélén, ölelésre tárt karokkal.

A VARÁZSLAT

Nem lehetett megállapítani az eset hitelességét, de mindenesetre kedves és a körülmények is olyanok, hogy megtörténhetett. Egy besztercei magyarról beszélnek, aki hat héttel ezelőtt elszökött a városból, mert olyan nagyszegű adókat akartak behajtani rajta amit képtelen volt megfizetni. Hat hétig bujdosott a legvadabb hegyekben, vadászott, halászott és amikor már azt gondolta, hogy elmentek az adóvégrehajtók nagy óvatossággal lejtett a völgybe és beakart menni a városba. Az első ember, akivel találkozott, egy kakastollas magyar csendőr volt. A magyar azt hitte, hogy valami varázslat történt vele, hlába igyekezett a csendőr megmagyarázni, hogy nagyon is valóság a helyzet csak akkor oldódott fel a megdöbbenése amikor bent a városban meglátta a honvédcsoportok ágyúit és tankjait.

Dr Szerlemhegyi Ervin.

— Szerdán gépkocsisor haladt át Magyarországon Jugoszlávia felé német vöröskeresztes ápolónőkkel. A gépkocsi szállítható kórházat viselnek, amelyet Jugoszláviában szerelnek fel megbetegedett besszarbiai német hazavándorlók ápolása végett.

A történelmi napok lelkes hangulatában folyt le az ősi Kollégium tagozatainak évnyitó ünnepe

Tegnap délelőtt tartották a Kollégium évnyitó ünnepélyét a Nagytemplomban, szépszámu közönség jelenlétében. A megnyitó ünnepélyt istentisztelet előzte meg, a Kollégium valamennyi tagozata ifjúságának részvételével, melyen Farkas Ignác ref. vallásnár mondott mélyenszántó, magasszárnyalású prédikációt.

A GIMNÁZIUM ÉVNYITÁSA

Az istentisztelet után került sor a gimnázium évnyitására, amelyen dr. Kun Sándor igazgató tartott, magas színvonalú megnyitó beszédet. Bevezetőben összehasonlította a tavalyi évközlés körülményeit a mostani év elejének ünnepélyes eseményeivel. Akkor indult meg a világtörténelem egyik legnagyobb háborúja, de az isteni gondviselés megóvta árva nemzetünket a sok országot sújtó pusztulástól, sőt csodálatos módon visszatérni engedte az erdélyi részeket a Székelyföldre.

Huszonkét esztendőig tartó sötét magyar éjszaka után hatalmas barátainknak a segítségével végre felragyogott a magyar nap hajnalpírja. Dicsőséges honvédeink ismét birtokukba vették Erdélyországot s a Székelyföldet.

A továbbiakban méltatta azt, hogy vér nélkül szerették vissza mindezeket a területeket, majd fájdalommal emlékezett meg azokról a magyarokról, kik továbbra is idegen rabság alatt maradtak. Ezután rátért az új feladatokra.

Minden magyar újult erővel lát a megokasodó feladatok elvégzéséhez — mondotta. Az országépítő munkából a magyar középiskola is kivészt részt. Hangsúlyozta az elhivatottságtudat fontosságát, meggyőződésünkké kell tennünk — mondotta többek között, — hogy az Uristen azért vezérelte a magyarságot ide, mert mi az ő kiválasztott népe vagyunk. Az ebből a kiválasztott tagságból származó munkák elvégzésére össze kell fogjunk az isteni rendelés hitének megszállottságával.

A diák kötelesegeit ismertette ezután. Az elsősökhöz fordult először, megnyugtatta őket, hogy nem kell félő, de egyszersmind azt is tudtukra adta, hogy a magyar élet még az ilyen kis magyaroktól is vár valamit az öntudatos munkától. Az idősebb diákiifjúsághoz szökött ezután: Meg kell indulnotok az önállóan dolgozó tiszta kálvinista világnézetű, igazi férfivá érés sok önkéntes áldozatot követelő útján. A szülőkhöz is szólt, kérve őket, vállalják azokat az áldozatokat, amelyeket éppen a megokasodó feladatok rónak rájuk.

Ha a diák a tanár és a szülő kötelesegeit akkép teljesíti, akkor nem méltatlanul kaptak az isteni gondviselés ajándékát.

A mélyenszántó hatalmas beszéd után a közönség elénekelt a Szózatot.

A REF. TANITÓKÉPZŐINTÉZET ÉVNYITÓ ÜNNEPE

A Kollégium dísztermében folyt le. A Himnusz eléneklése után Török Tibor igazgató intézett lélekemelő beszédet az ifjúsághoz. Megemlékezett történelmi napjainkról, melyek visszahozták az ország testéhez Erdélyt, minden magyar szív 22 év óta sóvárgott álmát. Majd utalva a háromféle vágott nemzetiszínű zászlóra, melyet három darabban őriztek huszonkét éven át Nagyváradon. Ezt összekapcsolta a faszimusz hármasságával: hinni, dolgozni és engedelmessé válni. Rámutatott arra, hogy külön is érhet el eredményt egy nemzet csak az eszményekkel, de ha egybefogja azokat, mint ahogy a magyar lobogó drága színeit egybevárták a felszabadulás napjára Nagyváradon akkor lesz igazán szép, reményteljes a magyar jövőnk és nagy Magyarország. Erre törekedjen komoly, céltudatos, s megfeszített munkájával a magyar ifjúság a lobogtassa fel a magyar zászlót.

A gyűjtőhatású beszéd után a ref. tanítóképzőintézet és liceum 210 növendéke fegyelmezett sorokban levonult a Kollégium udvarára, és tisztelegve, fesszes vigyázzban vonult el a zászló előtt.

Örökítse meg
gyermek hangját.
Már 1:30-tól lemezre veszi
MAYER mérnök Kossuth u. 23.

A REF. KOLLÉGIUMI POLGÁRI FIUISKOLA

Évnyitó ünnepélye a Kollégium Oratóriumában folyt le. Zilahy Zoltán c. igazgató mondott a Himnusz eléneklése után nagyhatású beszédet. Megemlékezett Erdély visszatérésének minden magyar szív számára ünnepes történelmi eseményéről, Isten áldását kérte Horthy Miklós, Magyarország Kormányzójára és ez országgrészek visszatérését előmozdító államférfiakra s barátainkra. Rámutatott arra, hogy bármily fájdalmas is az, hogy még mindig nagy terület maradt idegenben, egymil-

lioni magyarral, bizzunk továbbra is az isteni igazságban s dolgozzon a magyar ifjúság teljes odaadással, hittel a jövőért. Kérte Isten áldását, hogy minden magyar szívben ébressze fel a kötelességtudatot. Ezután egyik diák elszavalta dr. Pirkler Ernő ny. szatmári kultúrtaácsnoknak azt a költeményét, melyet a román uralom alatt a szatmári városháza épületébe befalaztak. Nagy József c. igazgató megkapó szavakban emlékeztette az ifjúságot arra, hogy az Erdély visszatéréssel megnagyobbodott országban megnagyobbodott kötelességek várnak minden egyes emberre. A Szózat eléneklése után az ifjúság szép rendben levonult az udvarra, ahol tisztelegve ment el a zászló előtt.

A MÁV helyreállítja a Debrecen-Nagyvárad közötti közvetlen vonalát

Debrecen a háború előtt Nagykerék és Biharpuszok között átvett közvetlen vasúti vonal kötötte össze Nagyváraddal. Ezt a vonalat a trianoni korszakban csak Nagykerék vasúti állomásig használták, onnan pedig a határig szünetelt a forgalom. A románok ugyanis a határtól Biharpuszokig terjedő 13 kilométer hosszúságú távon felszedték a vasúti síneket. Az államvasutak most ezt a 13 kilométeres részt is újból felépítik és október 1-ére újból helyreáll a pályatest Nagykerék és Biharpuszok között is. Debrecen és Nagyvárad tehát ismét közvetlen összeköttetést kap, aminek az a jelentősége, hogy nem kell Püspökkladányt át 100 kilométerrel is nagyobb távolságot megtenni, hanem mindössze 72 kilométer választja el Debrecen Nagyváradtól. A rövidebb útnak megfelelően természetesen a menetrend is kedvezőbben alakul és személyvonaton két és fél óra alatt közelíthető meg egyik város a másiktól, a viteldij pedig III. osztályon 3 pengő 70 fillér.

A MÁV egyébként a felszabadult részekben mindenütt nemzetiszínű keretben nyomatta ki menetrendjét.

Teleki miniszterelnök rádióüzenete az amerikai magyarsághoz

Teleki Pál gróf miniszterelnök vasárnap Kolozsvárról, a Kormányzó ünnepélyes bevonulása alkalmából rádióüzenetet küldött az amerikai magyarsághoz és mindazokhoz az idegen nemzetiségűekhez, akik a visszacsatolt erdélyi részekről származnak. Meleg szeretettel köszöntötte őket, hangsúlyozta, hogy 22 éves kitartó munkánkat, az igazság és tudás fegyvereivel vívott küzdelmünket,

amelyben az amerikai magyarságnak és más, egykori magyarországi nemzetiségi polgároknak is része van, újra siker koronázta. A magyar kormány igazságos, méltányos, emberies nemzetiségi politikát kíván folytatni. Háláját és köszönetét fejezte ki a német és az olasz nép vezéreinek és kormányának, Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be: „És Magyarország nem volt, hanem lesz”.

Erdélynek szánt tíz zászlót avattak a homokkerti templomban

Meghatóan szép ünnepély volt vasárnap a homokkerti templomban. A homokkerti egyházközségben működő női és leánykörök tagjai buzgólkodása folytán tíz darab nemzetiszínű zászlót készítettek az erdélyi visszacsatolt részeknek. A zászlóavatást az istentisztelet keretében tartották. Előzőleg Kiss István s. lelkész mondott értékes prédikációt. Ez egyben búcsúbeszéde is volt, mert egy tiszamelléki gyülekezetbe megy lelkésznek.

A felavató beszédet Kovács József lelképásztor tartotta, aki izzó hazafiságtól átitott, magas színvonalon álló beszédben méltatta az erdélyi részek visszacsatolásának nagy értékét. A meghatottságtól remegő hangon áldotta meg a nemzetiszínű zászlókat. A szalagokkal és felirásokkal díszített zászlókat magyar ruhába öltözött leánykori tagok tartották, akik közt nagy feltűnést keltett egy fehérruhás, székely motívumú öltözötű leány.

A felavató beszédet Kovács József lelképásztor tartotta, aki izzó hazafiságtól átitott, magas színvonalon álló beszédben méltatta az erdélyi részek visszacsatolásának nagy értékét. A meghatottságtól remegő hangon áldotta meg a nemzetiszínű zászlókat. A szalagokkal és felirásokkal díszített zászlókat magyar ruhába öltözött leánykori tagok tartották, akik közt nagy feltűnést keltett egy fehérruhás, székely motívumú öltözötű leány.

Beiktatták Kozma Miklóst, Kárpátalja új kormányzó biztosa

Vitéz leveldi Kozma Miklós, Kárpátalja újonnan kinevezett kormányzó biztosa, vasárnap délelőtt Nagyváradra érkezett, hogy átvegye a kárpátaljai ügyek irányítását és vezetését. A kormányzó biztos Ungvár határában Meskó Arisztid rendőrtáncos fogadta. A kormányzóság palota márványesernőjében folyt le a minden külsőségektől mentes és az új kormányzó biztos kívánságára egyszerű fogadtatás. Itt gyűltek össze Kárpátalja közéletének és társadalmi életének vezetői, akik lelkesen éltették a csarnokba lépő kormányzó biztost. Ilnitky Sándor, főtanácsadó üdvözölte a Himnusz eléneklése után a kormányzó biztost. Erre vitéz leveldi Kozma Miklós válaszolt, megjegyezve, hogy Kárpátalja sorsa a magyar sors függvénye. Megkívánja, hogy Kárpátalja tisztviselői hivatali területük népi nyelvét mielőbb megtanulják, de elvárja azt is, hogy a magyarul még nem tudó tisztviselők a magyar nyelvet elsajátítsák.

Hazug hírek a kolozsvári román püspökök megöletéséről

A Magyar Távirati Iroda jelelenti: Bukarestben elterjedt hírek szerint Kolozsvárott több román köztük Hatzlegian Emilt és Hosszú Gyula püspököket megölték volna. Budapesti illetékes körök kijelentették, hogy a románok bántalmazásáról és megöletéséről elterjedt hírek rosszindulatú közlemények, amelyek teljesen légből kapottak.

A gondatlan anya az orvosi okolta gyermeke haláláért

Marólúgmérgezés áldozata lett Szabó Józsefné kisgyermek, aki a nagymamához használt marólúgból ivott. Gondatlanságból okozott emberölés miatt indult meg az eljárás Szabóé ellen, aki azzal védekezett, hogy nem a mérgezés okozta gyermeke halálát, hanem az, hogy kezelés során az orvos átszúrta a nyelőcsőt tágitásakor. A bíróság bizonyítást rendelt el ebben az irányban és megkérdezte a

ISKOLACIKKÉK

PAPIRÁBÚK
1BÓ-ÉS
RAJZSZERK
OLCSÓN
BESZERESZHETŐK

VAMOSI

PAPÍRÜZLETÉSEN
SZÍNHÁZ ÁTJÁRÓ

szakértőket, akik megállapították, hogy az igaz, hogy átszúrás történt a nyelőcső tágitásakor, de a nyelőcső már olyan szűk lett a marólúgos máras következtében, hogy nem tudta a gyermek már a folyadékot sem lenyelni és a halál bekövetkezett volna. A bíróság a gondatlan anyát, aki gyermeke által elérhető helyen hagyta a veszélyes folyadékot, elítélte 15 napi fogházra, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

A tiszántúli kerület teniszbajnoksága

A gyakori esőzés miatt csak vontatottan haladt a DEAC rendezésében a Tiszántúli Teniszkerület bajnoki versenye, amely erős mezőnyt gyűjtött össze. Eredmények: női egyes bajnok Darkó Irénke DEAC. 2. Boross Agnes Ungvári AC, a döntőben 6:2 6:1. Darkó Irénke a legjobb a kerületben és biztosan győzött. 3. Papp Judit DEAC és Barkász Böske Ungvári AC. Férfi egyes: Az elődöntőben Csongár Csaba—Barabás 11:9 4:6 6:2. Markovics—Losonczy NYLTC 6:2 6:2. A döntőben a két ungvári Csongár és Markovics találkoznak. 3. Barabás DEAC és Losonczy NYLTC. Férfi páros: bajnok dr. Mankovich—Csongár Ungvári AC. 2. Losonczy, Radvánszky NYLTC, a döntőben 6:0 5:0 feladták. 3. Barabás—Laczó DEAC és Hager, Cziczey Ungvári AC. A vegyespáros vasárnap még nem tudták befejezni, úgyszintén a kizárólagos számokat sem. A verseny jó rendezésben folyt le, ami Nagy Babcsy versenyintéző érdeme.

Debrecenbe menekültek a karcagi kasszafurók

Karcagon vasárnap a Kása testvérek uradalom irodájában kasszafurók jártak, akik álkulccsal behatolva a helyiségbe, ott villanyfűróval három helyen megfűrták a Wertheim páncélszekrényt és az abban érepenben levő 400 pengőt magukhoz vették. A karcagi rendőrség még aznap este megállapította a tettesek kilétét és azt is, hogy a két kasszafuró még vasárnap éjszaka Debrecenbe utazott. Nyomban körözést adtak le és rádiogram útján értesítették a debreceni rendőrséget a kasszafurók pontos személyleírásával. A két kasszafuró nemzetközi specialista, akiknek nevehez fűződik többek között egyik közelmúltban elkövetelt 80.000 pengős kasszafurás is.

— Megszűnt a vámhatár a német birodalom és a cseh-morva protektorátus között, amint ezt egy német jelentés hírül adja.

Esti Magyarország

A legkésőbbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

H I R E K

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg u. 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept.
14. reggel 8 órától 21. reggel 8 óráig:
„Nap” Tolnay Imre Piac u. 1. Tele-
fon: 27-73. sz. — „Aranyegyszarvu”
Grósz Nagy Ferenc Kossuth u. 8. Tele-
fon: 34-96. — „II. Rákóczy” Arany
S. A. öröksei, Külsővásártér és Mik-
lós utca sarok. Telefon: 23-43. —
„Sztankay” Németh László Szent An-
na utca 64. Telefon: 25-58.

Kapunyitás a Dóczi intézetben

Tegnap délelőtt 10 órakor tartotta a Dóczi leánynevelőintézet minden tagozata ünnepélyes évnnyitási istentiszteletét a Kistemplomban.

Itt Szele Miklós gimnáziumi vallás-
tanár hirdette az ígét. Istentisztelet
után a tanárok, tanulók és a szülő-
népes tábora az intézet udvarára vo-
nult és ott következett a **nemzeti
zászló előtt való tisztelgés.** A Himmusz
után dr. Illés Endre tanítónőképző-
intézet tanár méltatta a nemzeti
zászló jelentőségét és nagyságát. A
Szózat után az ifjúság tisztelgett a
zászló előtt, majd osztályterembe vo-
nult és ott megindult az év elején szo-
kásos munka.

— **Örvendetesen javul Kánya Kálmán állapota.** Országszerte nagy részvétet és megdöbbenést keltett Kánya Kálmán titkos tanácsos, volt külügyminiszter súlyos autóbalesete. Mint ismeretes, a súlyosan sérült államférfit, ki láb- és bordatörést szenvedett, a Bakay klinikára szállították, majd megoperálták. Az érdeklődőknek a klinika orvosai kijelentették, hogy a beteg állapota örvendetesen javul, úgyhogy néhány hét múlva teljesen gyógyultan hagyhatja el a kórházat. A helyszíni vizsgálat egyébként megállapította, hogy a szerencsétlenséget gumidefekt okozta.

— **Debrecen város közigazgatási bizottsága** ma délután 4 órai kezdettel tartja ülését a városháza kitanács-
termében Lossonezy István főispán elnöklésével. Ülés előtt ünnepélyes formák között emlékeznek meg Erdély visszatéréséről.

— **Ünnepély a Tégla-vetőben** Erdély visszacsatolásának emlékére. A Tégla-
vető ifjúsága vasárnap ünnepi kere-
tek között áldozott abból az alkalom-
ból, hogy Erdély egy része visszakerült az anyaországhoz. Délelőtt az elemi is-
kolások számára volt ünnepély. A nívó-
s és szép műsor előtt Ráthonyi La-
jos igazgató méltatta a nagyszámú
szülők és gyermekek előtt a nagy nap
jelentőségét. Az ünnepély keretében
meghallgatta a közönség a felállított
rádió a Kormányzó Úr kolozsvári
bevonulását. Este az ifjúság rendezett
nívós szép műsort az ízlésesen feldíszí-
tett színpadon. A műsor keretében, hol
egyfelvonásos színdarabok, ének- és
táncszámok voltak, szintén Ráthonyi
Lajos áll. elemi iskolai igazgató és
Kováts Árpád ref. lelkipásztor lendü-
tes, lelkes és tartalmas szép beszéd
keretében emlékeztek meg Erdély
visszacsatolásáról. A természet zsúfolásig
megtöltött közönség lelkes tapsokkal
honorálta a szereplők jó és ügyes já-
téklát.

Dr Barts Jenő egyetemi gazdasági igazgató meghalt

A debreceni egyetemi klinika gazdasági hivatalának igazgatója, dr. Barts Jenő hétfőn reggel meghalt. Dr. Barts Jenő 1925 óta áll az egyetem szolgálatában és néhány esztendővel ezelőtt, amikor dr. Balogh Gyula gazdasági hivatali igazgató nyugalmába vonult, ő lett az utóda. Betegségről nem panaszkodott soha, tíz nappal ezelőtt érezte az első fájdalmakat, megvizsgálták és megállapították, hogy rákja van, mely olyan rohamosan terjedt, hogy az operáció sem tudta megmenteni az életnek. A halál 56 éves korában érte el. Temetése szerdán délután félégyszórákor lesz a Köztemető diszravató-
zójából.

Dr. Barts Jenő tagja volt a város törvényhatóságának. A gyász jeléül a városházán és az egyetemen fekete zászlót lenget a szél. Halála feleségét, akivel 17 esztendővel ezelőtt kötött házasságot, egyetlen fiát és testvérrel borította a mély gyászba a kiterjedt rokonságon és jóbarátok nagy számán kívül.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezi kegyeletes gyászompával.

— Az állami „Fazekas Mihály” gimnáziumban az évnnyitási szeptember hó 21. napján lesz. A rendes tanítás szeptember 23-án kezdődik. Bővebb tájékoztatás az intézet hirdetőtábláján olvasható.

— Magyarország egyik legjobb és legszebb cserépkályhák nagyválasztékban, raktáron. Tisztítást, javítást vállal Krisch, Isptály-tér 1. szám. telefon: 12-18. szám.

x A Dóczi ref. elemi iskolában a tanítás ma, 17-én, kedden délelőtt 9 órakor megkezdődik.

x Esti irodai szaktanfolyam kezdődik Naményi iskolában. Batthyány u. 1.

x Beszédírótanfolyam kezdődik Naményi iskolában. Batthyány u. 1.

— Felakasztotta magát Nagyrabé határában Vigh Benjáminné, akinek holttestét csak később találták meg hozzátartozói. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Vighné eltemetésére megadta az engedélyt az ügyészség.

— **Csalás miatt került a vádlottak padjára** a debreceni törvényszéken Halász Gábor asztalos, aki ellen Erovicz Ottó tett feljelentést. Elpanaszolta, hogy az asztalosnak megbízást adott 200 pengő értékű munkára, asztalokra, székekre. Adott át 50 pengőt és 150 pengőért váltott 1938 elején.

Halász az asztalokat leszállította, a székeket nem, de a váltott mégis értékesítette. A bíróság megállapította a bűnösséget és elítélte hat hónapra az asztalost, aki közben már elkészítette és átadta a hiányzó székeket is. Az ítélet nem jogerős.

— **Vasárnap éjszaka betörők jártak** Bartha István ny. MÁV alkalmazott Németh uccai lakásában. A tettesek az udvar felől Bartha István saját létrájával az éléskamrán át hatoltak be, mialatt Bartha és családja a városban voltak. A betörők lisztet, lekvárt, zsírt, mézet, ruhaneműt és élelmiszereket vittek el többszáz pengő értékben.

— **Összetaposta a megvadult bika.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap este a Látóképi csárda közelében. Petrovai Imre 38 éves földműves, békényi lakos, aki az onodói földeken teheneket őrzött, egy megvadult bika összetaposta. A szerencsétlen ember több bordatörést és kulcsonttörést szenvedett és vérző tettel, eszméletlenül maradt a helyszínen. A mentők a sebészeti klinikára szállították. Állapota súlyos.

— **Megtámadta haragosa és rávágta az ablakot** Kiss Lenke 21 éves varrónő, Wesselényi u. 11. szám alatti lakosra. A szétlőtt üveg szilánkjai összevagdalták kezét és karját. A mentők kötötték be sebeit.

x **Disz-zászlók, lobogók,** Erdély címe-
rével, beszerezhető Szent Anna u. 10.
Pikó kézimunkaipar, telefon: 32-41. sz.
Árajánlat díjtalan.

x **Dr. László Erzsébet** okl. közép- és felső ker. isk. nyelvtanárno francia, német és angol óráit megkezdte. Vörösmarty u. 14.

— **Német mérnökök dolgoznak Szovjet-Oroszországban a Németország felé irányuló szállítások meggyorsításán.** Berlini jelentés szerint igen sok német mérnök dolgozik Szovjet-Oroszországban. A mérnökök feladata az, hogy a német birodalom felé irányuló szállítmányozási lehetőségeket feljavítsák. Ezt a célt különösen a vízutak előnyösebb kihasználása révén igyekeznek elérni.

x **Fegyvergyakorlatról** visszatérve a műtermem ismét személyesen vezetem. Szipál udvari fényképész-mester

x **Vattay Margit** tánciskolájában szeptember 9-én stepp, 24-én diák tánc-tanfolyam kezdődik. Kossuth u. 11.

x **Könyvitelt, magyar és német gyorsírást** tanít, könyv- és írásszakértői munkát vállal dr. László Béla tanár, Vörösmarty u. 14.

— **Lelkes ünneplésben** részesítettek vasárnap délután a Kálvin tér 5. szám alatt lévő református gyülekezeti házában Papp Vilí városi tisztviselőnőt, aki a Márta Bibliakör keretében fejtett ki igen áldásos tevékenységet. Papp Vilí férjhez megy és Erdélybe kerül Debrecenből. Ebből az alkalomból gyülekeztek össze a Márta Bibliakör tagjai, hogy elbúcsúzzanak Papp Vilítől, aki átérezte a háztartási alkalmazottak magárahagyottságát, igyekezett szolgálatukra, hasznukra lenni a bibliaköri összejövetelek során. A búcsúztató beszédet Siposs Imre lelkész mondta, aki Pál apostol szavait idézte: A szeretet el nem fogy... Papp Vilí meghatva mondott köszönetet és kijelentette, hogy a Márta Bibliakörben igen jól érezte magát és a legjobb emlékekkel távozik.

— **Az osztályorsjáték** húzásán 20.000 pengőt nyertek: 12738 20533.
— 5000 pengőt nyertek: 18122 67913.
— 4000 pengőt nyertek: 51116 57833.
— 3000 pengőt nyertek: 9480 19870
31819 35462 62984 65703. — 2000 pengőt nyertek: 24959 38584 80653. — 1000 pengőt nyertek: 36834 59890 64156 81472. — 800 pengőt nyertek: 34355 51141 56707 57224 60822 61663 71043 75498. — 600 pengőt nyertek: 385 21101 44759 56521 80261 81105.
— 500 pengőt nyertek: 10727 48845 49025 77118. — 400 pengőt nyert: 15846. — 300 pengőt nyertek: 1148 1925 2614 4387 4798 7893 9728 11934 14393 17884 18028 19308 20513 21371 21983 22189 24520 25702 27747 31115 37445 38030 40120 42221 43892 45867 51099 51412 52352 52818 55769 58087 59673 61207 64773 64916 65971 67866 72017 72701 74062 75497 78179 78832 80752 84759 86620.

— **Erdélyben is megszervezik a Gyöngyösbokrétát.** Paulini Béla, a Gyöngyösbokrétá vezetője még a télen be akarja mutatni az erdélyieknek is Budapesten.

— **1300 pengős lopást** követtek el vonaton az újpesti vonalszakaszon. Kneffel Pál egyetemi gyakornok zsebéből lopták ki tárcáját 1300 pengővel.

— **Hír szerint 5-10 millió pengő hitelkeretet** kapnak az új gábona cégek. A nagyobb pénzintézetek biztosítják ezt az összeget azon cégek számára, melyek nem lennének elég tőkeerősek a gabonaforgalom lebonyolítására.

— **Ma és holnap szabadulnak az amnesztiát nyert foglyok,** akiknek Erdély visszatérése alkalmából a Kormányzó közkegyelmelet biztosított. Mindazok a büntettek kegyelmet nyertek, akiket a bíróság egy, kivételes esetekben még akkor is, ha három hónapot meg nem haladó szabadságvesztésre ítelt.

— **Visszatért Moszkvába az USA nagykövete,** Steinhardt amerikai nagykövete, aki már hosszabb ideje az Egyesült Államokban tartózkodott.

Szülők!

Iskolatáskát háttitáskát Tóthfalussy

bőröndös szaküzletében
vásároljon.

Nagy választék! Olcsó árak!

— **Árbocscúcsra vonták az Országzászlókat** vasárnap, a Kormányzó bevonulása alkalmából. A budapesti Szabadság téren ez alkalomból nagy ünnepség volt s a teret valóságos zászlóerdő borította.

— **Negyedik ikerpárt hozott a világ** egy olasz asszony. A gyermekáldásban is szenzációszámba megy, hogy egy torinói munkásnő, a 38 éves Angelina Carmino most a negyedik ikerpárt hozta világra.

— **Petőfi emléktábláját és a szatmári béke emléktábláját** újra visszahelyezik azoknak a szatmárnémeti házaknak a falára, ahol a román megszállás előtt voltak. A táblákat a szatmárnémeti református gimnázium régi tanári kara őrizte meg.

— **Nemesak a magyar munkásokat bocsátják el tömegesen Romániában,** mint a Basler Nachrichten jelenti, hanem hasonló intézkedéseket tesznek a német származású munkásokra vonatkozóan is. Aradról és Temesvárról érkezett hírek szerint százszámra bocsátották el váratlanul a német munkásokat. A hírtelen elbocsátást azzal indokolták, hogy helyet kell teremteni olyan román munkások számára, akik tömegesen özőnlenek majd át a Magyarországhoz visszacsatolt vidékekről. A svájci lap szerint Nagyváradra máris megérkezett a német munkások egy hatalmas csoportja, amelynek hírtelen kellett elhagynia Romániát.

— **Anglia helyett Németország vásárolja a magyar pulykát.** Az elmúlt évek során a külföldön nagy közkedveltségnek örvendő, kiváló minőségű magyar pulykának Anglia volt egyik legnagyobb felvevő piaca. A nagy háború következtében pulyakakivételünk szempontjából az angol piac nem jöhet számításba. Ez a körülmény azonban semmiképpen sem érinti hátrányosan pulykatenyésztőinket, mert Németországgal folytatott tárgyalások során megállapodás jött létre, amely szerint a német birodalom átveszi pulyakakivéleti feleslegünket. Ugyancsak megállapodás jött létre megfelelő mennyiségű liba és kacsa átvételére vonatkozóan is.

— **Nagyvárad atléta**it tegnap délelőtt nagy közönség várta Budapesten a Hősök terén. A váradi staféta koszarút helyezte a Hősök emlékkövére, amely előtt Ajtay G. Gyula emlékezett meg szép szavakban a huszonkétéves nyomomatásról.

— **Az Országos Protestáns Napok** keretében az idén nagyszabású reformációs emlékünnepélyt szándékozik rendezni a Bethlen Gábor Szövetség. Az ünnepi beszéd megtartására Tavaszai Sándort, a kolozsvári egyetem világhírű teológusát kérték fel. Október 29-én, a Protestáns Napok során Makkai Sándor debreceni egyetemi tanár, volt erdélyi püspök mond rádióbeszédet. A Protestáns Napok rendezőbizottsága a MÁV igazgatóságánál eljár, hogy a reformáció emlékünnepélyére, október 31-ére a lehetőleg szerint egynehány különvonatot állítson be az erdélyi reformátusság Budapestre utazása céljából.

— **Makón női tűzoltókat** képeztek ki. Nyolc nő jelentkezett a hethetes tűzoltói tanfolyamra és azt sikeresen el is végezték.

GYÁSZROVAT

Soós Sándor tanuló 9 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Törös Kálmán 2 éves gyermek, ref. temetése kedden délelőtt 10 órakor lesz a köztemető 4-es terméből. Lakása: Csenger. Pusztai temetkezési intézet.

Bodnár Mihályné

szül. Danka Mária

58. éves korában meghalt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. B. sz. ravatalozó terméből, ref. szertartással. Lakása: Bellemei 26. Pusztai temetkezési intézet.

— Leon Blumot örízetbevétték. Leon Blum volt miniszterelnököt örízetbevétték és a Lyon melletti Chazeron várába szállították, x Brück Emil zeneszerző tanár zongora, zeneelmélet és ének-tanításait megkezdte. Lakás: Arany János uca 17. szám. Telefon: 24-74. szám.

x Bartalis tánciskolájában szeptember 17-én táncanfolyam kezdődik. Szép táncolni Bartalislól tanul.

— Rekord búzatermés Kanadában. Ottawai jelentés szerint az ideai kanadai búzatermést 561 millió bushelre becsüli, Emberelemléket óta csak egyszer volt hasonló nagy búzatermés.

— Teruzi tábornok, olasz gyarmatügyi miniszter, hétfőn este rövid látogatásra Berlinbe érkezett, miután megismerlőtte a nyugati arcvonalat.

— Dr Nánássy Imre képviselő meghalt. Dr Nánássy Imre, Nyírmada országgyűlési képviselője 48 éves korában elhunyt, 1892-ben Mezőtelkin született, középiskoláit, majd az egyetemet is Kolozsvárott és Debrecenben végezte. Tanulmányait befejezése után bírósági jegyző volt Debrecenben, majd Debrecenben ügyvédi irodát nyitott. 1927 óta Nyíregyházán folytat ügyvédi gyakorlatot. A világháború idején a volt 37. közös gyalogezred kötelékében a szerb, az orosz és az olasz harctérén küzdött és több kitüntetésben részesült. 1935 márciusában független kisgazdapárti programmal lépett fel, 1936 elején csatlakozott a Nemzeti Egység Pártjához.

IRÓGÉPEK HURAY, parkamara
köleszöszése T: 17-93

— Összesett a Piac ucaán Tóth Bertalan 40 éves, Melotay ucaai lakos. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— Kassa város több színnyomása, művészi értékű díszlevelet küldött az anyacserzőhöz visszatért Nagyvárad város közönségének. Az okirat felső részén a kassai székességi ház látható, alatta pedig igen kellemes hangú köszöntés, amelyben Kassa város törvényhatósága testvéri szeretettel és meleg örömmel köszönti Nagyvárad minden rendű és rangú polgárát abból az alkalomból, hogy visszatérhetett a Magyar Szent Korona uralma alá. Köszönetét fejezi ki Nagyvárad lakosságának a rabtságban elszennyedett hűségéért.

Rövid táviratok

Stockholm, szeptember 16. A Norvégiából származó hírek szerint Christensen fogja megalakítani az új norvég kormányt, Christensennek tulajdonítják a Londonba menekült kormány lemondását. Az új kormány, hír szerint, lehetővé fogja tenni Haakon király visszafutását.

Genf, szeptember 16. Egy angol repülőgépet francia—marokkói felségterület felett lőtt el egy francia gép, jelentik Vichyből. Francia körök véleménye szerint az angol repülőgép röplapot akart leszállítani.

Berlin, szept. 16. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter hétfőn este fogadta a Berlinben időző Sorano spanyol belügyminisztert. Kedden délelőtt fél 12 órakor fogadják a spanyol belügyminisztert a kancellária új épületében.

Déldobruzsza átadása

Vasárnap este megkezdődött a visszacsatolt déldobruzsai területek birtokba vétele. Zsilkov tábornok vezetésével Botevo falucska közelében lépte át a régi határt a bolgár átvételi bizottság, amelynek az a feladata, hogy gondoskodjék a déldobruzsai állami és magánvagyonok átvételéről. A bizottság

Dobrics, Tutrakán és Silistra városokba küldött megbízottakat. Ezzel egyidejűleg bolgár ténképeszek is átlépték a határt, hogy a román ténképeszekkel és kormány megbízottakkal egyetemben a helyszínen kijelöljék az új határovnalat.

Német és olasz lapok a kolozsvári ünnepekről

Berlin, szept. 16. A német sajtó vezető helyen foglalkozik a magyar csapatoknak Erdélybe történt bevonulásának befejezésével.

A Der Montag című lap első oldalán fényképet közöl a kormányzó ünnepélyes bevonulásáról, amint a német kisebbségi csoportok elvonulnak a kormányzó emelvény elé.

A Zwölf Uhr Blatt című lap hétfői száma is képet közöl a magyar csapatok bevonulásáról.

Milánó, szept. 16. A hétfőn megjelenő északolaszországi lapok közlik az első új beszámolókat Horthy Miklós kormányzóknak, valamint a magyar politikai, diplomáciai és katonai élet vezető személyiségeinek ünnepélyes kolozsvári bevonulásáról.

A „Popolo d'Italia” kiküldött munkatársa Kolozsvárról adott helyszíni tudósításában eseteli a több mint százezerfőnyi tömeg lelkes hangulatát, a tetőfokára hágott lelkesedést és éljenzést, amikor a kormányzó alakja feltűnt, a kolozsváriak meghatódottságát és örömet az államfő láttára.

Mussolini lapja részletesen idézi Horthy Miklós beszédét, kiemelve abból az olasz és német nemzethez intézett baráti szavakat, valamint a kormányzóknak a mai határokon túl élő magyarokhoz küldött felhívását. Teleki Pál gróf miniszterelnök és Bethlen György gróf beszédét is idézi a Popolo d'Italia, amely végül a pompás katonai díszfelvonulásról ad színes és érdekes leírást.

Fizetési forgalom szabályozása a visszacsatolt területeken

A hivatalos lap keddi száma közli a kormány rendeletét a fizetési forgalom szabályozásáról a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben. A rendelet kimondja, hogy a lei értékre szóló bankjegyek és érmék a visszacsatolt területek továbbra is érvényes fizetési eszközök maradnak.

Kimondja továbbá, hogy a belföldi fizetési forgalomban az átszámítási árfolyam a következő: 1 pengő annyi, mint 30 lei, illetve 100 lei annyi, mint 3.33 és 1/2 pengő. A Magyar Nemzeti Bank a visszacsatolt területen forgalomban lévő lei bankjegyeket és érméket az említett árfolyamon az általa megállapítandó határidőkön belül a pengő érték törvényes fizetési eszközeire váltja át, de csak abban az esetben, ha a bankjegyek és érmék tulajdonosa a visszacsatolt területeken lakó

személy, vagy ott székhellyel bíró jogi személy vagy cég.

Nem ilyen személy tulajdonában lévő bankjegyek, vagy érmék átváltását kérni tilos. Az átváltási határidő utolsó napján és azt követően a leire szóló pénzjegyek többé nem törvényes fizetési eszközök. Ezt az időpontot a Magyar Nemzeti Bank külön is közzé fogja tenni. A lei bankjegyeket és érméket a pénzügyminiszter további rendelkezéséig a visszacsatolt területre bevinni tilos. A rendeletben foglalt tilalmak megszegése büntetés alá esik.

Intézkedik végül a rendelet a Román Nemzeti Banknak a visszacsatolt területeken lévő vagyon tekintetében olyan irányban, hogy ennek a vagyonnak kezelésére a Román Nemzeti Bank kötelezéseinek behajtására és kötelezettségeinek teljesítésére a Magyar Nemzeti Bankot hatalmazza fel.

Színház, Film, Szórakozás

Ihász Aladár Debrecenben

Ihász Aladár igazgató, akinek társulata a tavasz folyamán olyan nagy sikerrel szerepelt Debrecenben, a tegnapi nap folyamán Debrecenbe érkezett, hogy előkészítse társulatának szezonját. A cseretársulatok között elsőnek ugyanis az Ihász-társulat játszik Debrecenben, már október 3-án kezdenek a Tokaji asszú-val.

Ihász Aladár elmondotta, hogy társulata jelenleg Ujpesten játszik nagy sikerrel. A már tavaszról ismerős kiváló művészek: Sándor Anna, Antalffy József, Hlatky László, Dely Ferenc, D. Ihász Klári és elsősorban maga Ihász Aladár mellett egész sereg kiváló és Debrecenben jól ismert művész tagja társulatának, így többek között Apor Klári, Dalmady Géza, Szalma Sándor és mások.

Ihász Aladár látogatást tett dr. Balogh Sándor főjegyző, kultúrtautatóknál is, akivel megbeszélte a debreceni szezon hivatalos előkészítését. A színházat október 2-án adja át a város az Ihász-társulatnak, melynek titkárnője már megkezdte a bérletek gyűjtését is.

Színésznő, akinek tilos színpadon fellépnie. Feketi Sári, aki Debrecenben járt a Dóczy gimnáziumba s érettségi után a Srinakadémia növendéke, majd vitéz Bánky cseretársulatának tagja lett leszertudott egyik filmvállalathoz. Filmszínésznőnek olyan feltétellel, hogy színpadon nem szere-

pelhet. Első filmje az „Elkészt levél” lesz.

Közgazdaság

TERMÉNYÁRAK

78 kg-os búza 23.20, rozs 19.20, kiváló sörárpa 26.20, zab 21.10. A különféle termények árai: vörös köles 34.50 —36.—, kék mák 200—205.—, tavaszi búkköny 32.50—35.—, a többi termények árai változatlanok. — 78 kg-os, egészséges, száraz, rostált búza Debrecenben: 21.85. Burgonya árai: nyári rózsza 9 P, Gül baba 8.50, őszi rózsza 8.20 Ella és sárga 7 P Wolkmann 6.20, Krüger 5.70, ipari Wolkmann 5.50, ipari Krüger 5 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR
Felhajtás 526 darab, valamennyit eladták. A vásári állományból angol hús sertés volt 411 darab. Árai: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 144 fillér, szedett sertés, középrendű 132 fillér, silány minőségű 126 fillér, öregsertés elsőrendű 132 fillér, másodrendű 126 fillér, angol tokesertés elsőrendű 136 fillér, angol sonkasertés elsőrendű 136 fillér, exportzsír márkázott, vágóhídon átvéve, csomagolás nélkül 190 f. felsértés szalonnával 180 fillér, felsértés hús elsőrendű 180—186 fillér, hátszalonna 28 kilós sózott 185 fillér, háj 186 fillér, belföldi zsír 190 fillér, hátszalonna 20 kilós 182 fillér, zsírszalonna 182 fillér kilónként. A vásár irányzata élénk volt.

A DEBRECENI SERTÉSVÁSÁRRA
kövér sertésből felhajtottak 135 darabot, eladták 128 darabot. Sovány sertésből felhajtottak 590 darabot, eladták 148 darabot. A sovány sertés piacon az irányzat lanyha, kövér sertéseknél élénk volt. Árai: hizlalóbeli nehéz 138

1940 szeptember 17., kedd 7

fillér, középnéhez 132—138 fillér, szedett nehéz 130—132 fillér, szedett könnyű 126—130 fillér, szedett könnyű 120—126 fillér, szedett silány 115—120, nehéz öreg 126 fillér, soványkoca 95—105 fillér, süldő 105—120 fillér, választott malac páronként 15—20 pengő.

ARVERÉSI HIRDETÉNY. Elárvereztek Debrecenben, 1940 évi szeptember 18-án, délután félhárom órakor, Csapó uca 19. szám alatt, majd folytatva a Csapó uca 26. sz. alatt 3276 pengő 30 fillérre becsült ingókat, u. m. kocsmal berendezést, italokat, hordókat, bútorokat és egyéb ingóságokat. — Debrecen, 1940 évi szeptember 2. Király Béla bír. végrehajtó.

SPORT

A tartalékos DVSC idegenben is szép győzelmet aratott

DVSC—Budapesti Vasutas 6:3 (1:1). A DVSC ezúttal is Kristóf, Vöröss és Bihari nélkül szerezték meg idegenben a két pontot. Gere szerzi meg a vezetést, amit Mór egyenlített, majd a második félidő elején Gleissza a vezetést is megszerzi a BVSC-nek. Sidlik labdájából Elek bombalövessel egálizál, de Moór ismét gólt szerez. Ezt újra Elek egyenlített, ezután a DVSC nagyobb klasszisa felülkerekedik és Nagy Dombóvári, majd Sidlik révén 6:3-ra állítják be finisben a végeredményt. A DVSC-ben Sidlik, Csokai, Elek, Dombóvári, Nagy játszott jól.

Az NB többi eredménye: MÁVAG—MOVE T Előre 8:0. Salg. SE—Kassai AC 4:2. Ozdi—Lampart 2:2. Rusj—MVSC 5:1. Rákóczi SE—Ganz 2:0. Perces Mátészalka 20:0. Az MTK teljes ifjúsági csapatával állt ki, a kapusa mezonjátékos volt.

A Tisza-csoport tabelláján pillanatilag a gólarányjavító mérkőzést játszó MÁVAG visszafoglalta első helyét a DVSC-től.

1. MÁVAG	4	4	—	20: 5	8
2. DVSC	4	4	—	18: 6	8
3. Rusj	4	3	1	—	15: 6
4. Perces	4	3	1	—	13: 5
5. LaFC	4	2	1	1	15:11
6. Ozdi MOVE	4	2	1	1	9: 7
7. B. Vasutas	4	2	1	2	10: 9
8. Rákóczi SE	4	2	—	2	10:10
9. Miskolci VSC	4	1	—	3	14:11
10. Ganz	4	1	—	3	6: 9
11. Salg. SE	4	1	—	3	5:15
12. Kassai AC	4	1	—	3	4:14
13. M. T. Előre	4	1	—	3	3:12
14. Mátészalka	4	—	4	3:43	—

Az NB-ben a Ferencváros biztosan győzött 6:3-ra a Törekvés ellen, az Ujpest már nehezen 4:3-ra a Gamma ellen Szolnok—Elektromos 2:1. WMFC—BSZLRT 3:3. Haladás—DIMÁVAG 3:3. Tokod—Szeged 3:1. Kispeszt Sal. BTC 6:1. A bajnokság állása a következő:

1. Ujpest	4	4	—	14: 6	8
2. Ferencváros	4	3	1	—	16: 8
3. WMFC	4	2	2	—	14: 8
4. Tokod	4	2	1	1	10: 7
5. Szolnok	4	2	1	1	6: 7
6. BSZKRT	4	1	2	1	11:11
7. Sal. BTC	4	1	2	1	5: 8
8—9. Gamma	4	1	1	2	11:11
8—9. Haladás	4	1	1	2	10:10
10. DIMÁVAG	4	1	1	2	15:17
11. Szeged	4	1	1	2	7: 9
12. Kispeszt	4	1	—	3	8:11
13. Elektromos	4	1	—	3	4: 8
14. Törekvés	4	—	1	3	5:15

A keleti kerület amatőrmérkőzése során NyVSC—Csapi SE 7:1. P. MÁV Nagyikáló 6:2. Regényi 4 gólt lőtt.

Az NB III-ban a NyTVE 2:1-re győzött a Kassai Törekvés ellen, a NyKISE döntetlenül végzett az Aknaszlatinal BTE-vel 2:2 arányban. Ez Markos csapata, őmaga is játszott jobb összekötőt, míg a NyKISE egyik gólját Ogrincs lőtte és kitűnően játszott Radics is.

Az amatőrbajnokságban nagy meglepetés a bajnok DVSC II. veresége, az MVTE-től 3:1 arányban kaptak ki a debreceniek Mátészalkán.

Bihari FC—Vargakert FC 3:2. Góllövő: Pipó 3, illetve: Balogh, Nagy.

NMKS—Kirtás 5:0. Góllövők: Boruzs, Pataki, Rác, Kovács 2. Elek helyet cserélt a támadósorban Gerővel a második félidőben, a DVSC—BVSC mérkőzésen és olyan jól játszott, két gólt is lőtt, hogy előreláthatólag itt fogják a jövőben játszani, vagyis Elek lesz a balösszekötő és Gere a balfedezet.

APRÓHIRDETESEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kifutófiú fűszerüzletbe felvétetik Meszena uca 1. szám. 43

Jómunkás úrfodrász segéd azonnal beléphet állandóra, Gaál, Cegléd u. 6. szám. 266

Nagyobb fiút tanulónak fizetéssel felvesznek, — üvegiszóló, Arany János uca 1. 44

Cipészegédek felvétetik, Kovács, Deák Ferenc uca 3. 262

Egy erős kézimunkás fréziszabóság és tanuló felvétetik, Zombor, Széchenyi uca 5. 260

Cipész- és csizmadia- segédeket felveszünk, Süsskind, Piac uca 71. szám. 259

Jómunkás fodrászsegéd azonnal felvétetik, tüzelaktanya. 243

Fodrászsegéd felvétetik, Széchenyi u. 57. szám, Fehérvári. 242

Férfiszabósághoz nap- szabó azonnal felvétetik, Magyar Ruháipar Bika-szálló épület. 241

Férfi kézműveseket áll- landó vagy kiegészítő munkára keres Berzsi. 965 X. 7.

Tanulónak felvesznek két fiút, fizetéssel. Krisch kályhámester, Ispótyai tér 1. 1957

Keresztény kereskedő- segédet, ki perfektül be- szereli a német nyelvet, úridő üzletbe felve- sznek, Aszmann. 236

Jobb családból való fiút cukrásztanulónak felve- sznek, Péterfia 4. szám, Ungváry. 223

Ügyes gyorskező, meg- bízható kiszolgálónót, v. fiatalembert italmé- ressembe felvesznek, Petőfi- tér 3. 220

18—20 éves fiú, bicikli- vel felvétetik, Húsipar- sok közvágóhíd. 217

Óskeresztény, jó megje- lenésű, irodai munká- ban és gépirásban jár- tas urat azonnal alkalm- mazunk. Sajátkezűleg írt ajánlatot, életkor, eddigi működés és fizetési igények megjelölés- sével „Részvénytársaság” jellegre a kiadóba kerünk. 214

Tanulónak ügyes fiút, jócsaládból, négy közép iskolával felveszünk, Müszaki, Hunyadi uca tizenhét. 254

ALKALMAZÁST keres férfi

Borkimérői, raktárnoki vagy árukirósai állást keresek, pénzbiztosíté- kal. P. Jantos Lajosnak a Pataky úr leveleivel, Debrecen, Péterfia uca 53. szám. 257

11 éves gyakorlattal, te- her, vagy személy pótko- csira, azonnal állást keresek, Mateosz kocsi- hoz társat keresek. Cím a kiadóban. 202

Nagyváradi cipős utazó Erdélyben jól bevezetve, képviseléseket keres, s megbízásokat elvállal. Cím: Gonda Gyula, Nagyvárad, Beöthy O. uca 42. szám, első em. 8 ajtó. 240

ALKALMAZÁST nyer nő

Fiatal minden szobá- léányt szakácsné mellé keresek jó bizonyít- ványokkal, Simonyi út 29. 168

Mindenes bentlakó nő felvétetik, Szent Anna uca 8. 244

Bejárónót fogadok 15 éves kortól, Kovácsné, Kálvin-tér 11. az udvar- ban leghátul. 247

Mindenes jó bizonyít- ványokkal, azonnalra fel- vétetik Rákóczi uca 33 első lakás. 253

Gyermekszerező 14—15 éves kislányt keresek azonnalra. Temető uca 16. A. sz. 250

Férfi konfekció szabó- sághoz ügyes kézimun- kás lány felvétetik, Szé- chenyi uca 11. szám. Eisner. 258

Bejáró szakácsné, ki jól főz, jelentkezzen. Piac uca 77. sz., házfelügye- lőnél. 265

Varródába ügyes segéd- lányt, kabát varráshoz felveszek, Piac uca 46., negyedik ajtó. 263

Délelőtti intelligensebb gyermekleányt, köny- nyebb házimunkával fel- veszek, Batthyány uca 16., keresztépületa. 237

Délelőtti bejárónó fel- vétetik, Kossuth uca 3. Kaszinó konyha. 235

Bejáró mindenest, főzni tudót, azonnali belépés- re felveszek, Hunyadi u. 3. sz., földszint. 234

Idős magánosó bent- lakó mindenest keres. Jelentkezni délelőtt 10- től. Csemete u. 4. 232

Fiatal gyermekszerező bejárónót felveszek. Je- lentkezni 10 órakor, Ké- kynél, József kir herceg uca 7. 224

Bejáró mindenest felvé- tetik, Svetits palota I. lépcső, III. emelet 4. a. Frigyes. 229

Házimunkáért kis szo- bát adok magános nő- nek, rendes házaspár- nak, Péczeli u. 7. 228

Fiatal kiszolgálóleány felvétetik, étkezde, Si- monffy uca 5 sz átjáró 218

ALKALMAZÁST keres nő

Egy jobb nő kevesebb lakbérért uccai, udvari takarítást vállal Méliusz tér 7. 4 ajtó. 219

Házvezetőnőnek elmen- nek, vagy gondozónak, Jobb megjelenésű idő- sebb asszony. Csap uca 33. szám. 212

AJANLAT

Zománczott tűzhelyek szakszerű javítása, ki- égett kályhák samotto- zása, kályhaköppeny ké- szítése. Levencsik Csapó uca 87. sz. 75 10. 15

Poloskairtás ciángáz- zal, lakások átvizsgálá- sát felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó uca 5. szám. 1955 x. 3.

11 éves lakás, főom- koszt a Hungária pan- zárban, szobák napokra és hónapokra. Fe- renc József út 59 sz. te- lefon: 23-39 890 vv

POLOSKAIRTÁSI vál- lalat, Varga uca 10. sz. Szűcsék. 1308 11. 15

Beteglábra cipőit készít lesse Szilágyinál, Szent Anna uca 6 1130 10. 1

Bőrszabó cipőt, cipőt, rétikilt villanygéppel festem, Nagy Károly, Batthyány 10. 1131 10 1

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabá- tot készít „Eliit” szalon, Rákóczi u. 28. 1516 10. 8

Minden úrnő spórkasz- szája kabátba, ruhába a Margó nőidivat szabó- sága, Bethlen uca 29. szám. 322 9. 18

Férfi, női, gyermek és iskolai cipők, cserkész és vadász bakkancsok legolcsóbban beszerez- hető Ókrös sajtókiészít- ményű raktárából, Sas uca 1. 1633 10. 8.

Ciánosztasson bizalom- mal a Csala ciánózó vál- lalattal, Rákóczi uca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 8.

Tankönyvek, antikvár s új állapotban. Iskolaszé- rek kaphatók. Aczél an- tikvárium, Széchenyi ut- ca. 821 9. 20

Paplanokat, pehelyből s vattából, ócska paplano- kat portalanítva készít Nagy Gyula paplanos mester, Sas uca 2. sz. 1984 10 15

Gallértisztítás, ruhafes- tés legszebben, Hatvan uca 16. alatt. Ugyan- ott nyakkendő javítás is 256

Aranyat, ezüstöt, bril- liánsat legmagasabb ár- ban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan uca 2. szám. 225 10. 17.

Takarékfűtőhelyek ké- szen kaphatók. Megren- delésre legegyszerűbből legdrágábbig készítik. Kandia uca 15. 246

Legolcsóbban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabá- tot készít „Eliit” szalo- n, Rákóczi uca 28. szám. 1516 10. 8.

Szörmebundáját, már most készíttesse el a tél beállta előtt. Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy uca 2. szám. 1332 10. 5.

Diplomás masszírozó vibrációs fogó s gyógy masszást adok. Pedikúr szalon, Hangya épület. 1242 10. 18

Használt bútorait átce- rélem modernre. Minden féle új- és használt bú- torok raktáron. Kossuth uca 49. keresztépület. 1061 1. 19.

Kalapújdonságok nagy választékban érkeztek. Alakítás modell után 1.50-től Arany kalap- szalonban, Sas uca 4. sz. alatt. 1919 10. 15.

Kalaptisztító műhelybe férfi kalapokat vállalok kimosni, formálni, Be- liczay Lajos kalapos, Ferenc József uca 38., udvarban hátul. 221

Retorta faszén megér- kezett. Készén és tűzifa is kapható. Grünfeldnél. Hatvan uca 21. 47

Kocsmárosok jókar- ban levő kármentő, fa- kupák, fertájosok, — Arany János 36. 207

ÉLELMISZER ITAL

„Mega” borozóba kitűnő fajborok érkeztek, öt- éves bor már 90 fillértől kapható Dobárnál, Csa- pó uca 30. 1369 9. 23.

TELJES ELLÁTÁS

Iskolás gyerekeket tel- jes ellátással felfogadok Kígyó uca 53. 45

TÁRS

Bármely engedélyem van, ehhez társat keresek, most gyümölcse- sel foglalkozom. Cím a ki- adóban. 201

Piacucai üzletemet ki- sebbkörü kezdővel meg- osztanám. Cím a kiadó- ban. 200

HANGSZER

Wirth zongora, rövid, s kereszthúros, jókarban eladó. Megtekinthető délelőtt 10—12 között. Cím a kiadóban. 222

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadó- hivatalban. 1421 vv.

ÜZLET MŰHELY

RÁKTÁRHELYISÉG Kis diákokat, vagy diák lányokat teljes ellátás- sal vállalok, Széchenyi 48. szám. 46

Vendéglőnek, borozó- nak alkalmas nagy üz- lethelyiség. hatalmas borpincével, mellék- helyiségekkel kiadó. a Piac és Arany János u. sarkán. Felvilágosítás a házfelügyelőnél. 1968 10. 15.

ÁTADÓ

ÜZLET VENDEGLŐ Eladó szabadkézből egy jó helyen levő fűszer- üzlet 550 pengőért, Nád udvar, Fő uca 1158 sz. Cím: Semán J. Nád- udvar. 211

DIÁKOT KERES

TELJES ELLÁTÁSRA Középsiskolás fiút tel- jes ellátásra felveszek, esetleg lakást adok, villamoshoz közel, für- dőszobahasználattal — Cím a kiadóban. 1958

Tanítócsalád, közép- iskolás leányokat teljes ellátásra elfogad. Cím: Borz uca 3. 1314

VEGYES

Grafológus bárkinek kézírásából biztos anali- zist nyújt, Széchenyi u. 43. szám. 209

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő fe- lülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

2139/940. Árverési hír- veldmény. Debrecenben 1939 április 19-én elhalt Wichter Józsefné Ber- ger Johanna hagyatéká- hoz tartozó házbútor, ágy- és ruhaneműkből álló ingóságok Debrecen város árvaszékeének 14426.940. au. sz. hatá- rozata alapján 1940 évi szeptember hó 19-én dé- lután 4 órakor, Simonffy uca 35. szám alatt, ár- verésen eladatnak. Lel- tárbiztosítási hivatal 1898

OKTATÁS

Németül tanít sikeresen jutányosan gyakorlott született német pedagó- gusnő, Bethlen uca 57. szám. 216

Gyors- és gépirást, he- lyesírást, szépírást ta- nuljon Simai gyorsíró iskolában Rothermere u. 1. szám. 15

Német, francia, angol, gyors módszerrel, jutá- nyosan tanít, okleveles tanerő. Cím: Hatvan u. 2., fodrászüzletben 1914 **Korrepetálást** vállal köz- épiskolásoknál bölcsész doktor, számtan-fizika- szakos. Német, spanyol angol nyelvtanítás, Ro- thermere uca 61. 252

KIADÓ LAKÁS

egy szobás Egy uccai szoba, kony- ha, azonnal kiadó s egy istálló kiadó, vagy eset- leg együtt a lakással, Tóczóskert, István út 3. sz. alatt. 203

Kiadó egy szoba, kony- ha, kamara, fűtőkamara október elsejére, Lo- rántffy uca 17. 210

KIADÓ LAKÁS

két szobás Kiadó két szoba, kony- ha, előszoba, spájz, ok- tóber elsejére Bercsényi uca 36. 239

Kiadó kisebb két szoba, konyha, spájz, elsejére. Rothermere uca 24. sz. alatt. 234

Két szoba, konyha, is- tállóval október elsejére kiadó. Borz uca 11. 205

Kiadó 2 szoba, konyha spájz, szép udvar, Ber- csényi uca 29. 208

Kettő szoba, konyha, fürdőszobás lakás — azonnalra is — kiadó. Hatvan u. 53. 97

KIADÓ LAKÁS

három szobás Kiadó a Poroszlay út 34 számú villában 3 szobás verandás, összkomfortos modern lakás, szőlős, s gyümölcsös, novem- ber hó elsejétől. Érdek- lődni lehet: Vároosi Ta- karék, Csapó uca 4. sz. Páthy főfelügyelőnél. 204

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárátú bútoro- zott szoba kiadó. Szé- chenyi uca 6. szám, I. emelet 248

Különbejárátú elegáns bútorozású szoba, 1—2 személynek kiadó, Mik- lós uca 29. 230

Kiadó uccai szoba, kony- ha, spájz, október 1-ére, Sámson út, Rókkant- telep, hóforrással szem- ben. 215

Kétágas uccai bútoro- zott szoba, azonnal ki- adó, Miklós uca 10. sz. alatt. 213

Bútorozott uccai szoba, teljes ellátással azonnal kiadó. Domb uca 14 sz. alatt. 231

ELVESZETT

Elveszett egy rany kar- kötő a Károly Ferenc József és Böszörményi úton át a helyőrségi kör ház. Becsületes meg- találó 10 pengő jutalom- ban részesül. Cím a ki- adóban. 206

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtoló kocskik, eredeti régi ülőgarni- tőrak és alighasznált írógépek, prizmás lát- csóvek, nagyobb mére- tű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsil- lárók igen olcsóért el- adók Ingóságközvetítő ben, püspöki palota, te- lefon: 37-99. vv.

MOSOTT RONGYOT

vesz lapunk nyomdája

Hentesnek alkalmas hús hordó kocsi eladó. Cím megtudható a kiadóhiva- talban. 494 vv

Zsíros hordók, boros s ecetes, káposztás, darás kádak állandóan rak- táron báró Györfly hor- dógyártási telephén, Nap uca 4. szám, új telefon 32-83 sz. 1287

Teljesen új Boeskyap- sapka, egy háromne- gyedes kijátszott hege- dű eladó. Montezredes uca 7. 219

Katolikus gimnázium I. osztályos könyvek el- adók, Tanító uca 18. sz. alatt. 48

Eladó hatméteres ke- leti perzsaszőnyeg és egy antik szalongarni- túra, Hatvan uca 46. szám. 226

Folytonos Zephir kály- ha, jó állapotban, 45 pen- gőért s 3 lószőr matrác eladó. Arany János u. 28. szám. 238

Teljesen jókarban levő tengeri daráló repavágó ekekapa eladó. Simonyi út 36. 264

ELADÓ HÁZ

A Boeskykertenben 1600 négyszögletes gyümöl- csős, még 12 évig adó- mentes, télen-nyáron lakható szép lakóház- zal eladó. Baromfi- és angoratelep céljára ki- valóan alkalmas. Meg- bizott: Sixty, Debrecen, Vásárpénztár. 1858

Eladó Virág uca 38. sz. családi ház. Értekezni ugyanott. 245

FÖLDÉRTLET

Sürgősen bérbeadó 56 hold föld, kitűnő búza- s tengeri termő, gróf Zichy-féle Ferenc major, az Aranyos-csárdához, igen közel. Értekezni lehet: Tetétlen 198 szám alatt, id. Kurucsó Jó- zsefné. 1927

Haszonbérbeadó, esetleg felesbe is, vagy eladó 38 hold föld a Bánkon. Ér- tekezni: Szabó ügyvé- dnél, Piac u. 63. 1893

Kiadó 30 hold tanys- föld a Kishegyesen. Ér- tekezni lehet: Bethlen uca 46. sz. 261

ELADÓ FÖLD

Eladó 300 négyszögöl gyümölcsös, kisebb ház- zal. Értekezni: Borsoval uca 3. 2

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajtisza te- nyészokocák eladók. 150 P darabja, Honvéd- temető uca 6. 1321 vv.

Méhészek, idel anyák és seprött rajok eladók, Károly Ferenc József út 26. A. sz. 225

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajtisza te- nyészokocák eladók. 150 P darabja, Honvéd- temető uca 6. 1321 vv.

Méhészek, idel anyák és seprött rajok eladók, Károly Ferenc József út 26. A. sz. 225

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajtisza te- nyészokocák eladók. 150 P darabja, Honvéd- temető uca 6. 1321 vv.

Méhészek, idel anyák és seprött rajok eladók, Károly Ferenc József út 26. A. sz. 225

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajtisza te- nyészokocák eladók. 150 P darabja, Honvéd- temető uca 6. 1321 vv.

Méhészek, idel anyák és seprött rajok eladók, Károly Ferenc József út 26. A. sz. 225

Jorksieri fajtisza te- nyészokocák eladók. 150 P darabja, Honvéd- temető uca 6. 1321 vv.

Méhészek, idel anyák és seprött rajok eladók, Károly Ferenc József út 26. A. sz. 225

Jorksieri fajtisza te- nyészokocák eladók. 150 P darabja, Honvéd- temető uca 6. 1321 vv.

Méhészek, idel anyák és seprött rajok eladók, Károly Ferenc József út 26. A. sz. 225